

پیام بھانی

شماره ۱۹۷ آوریل ۱۹۹۶

آفتاب ظلمتسوز

عید رضوان که به فرخندگی و شادکامی در این ماه در سراسر عالم بهائی جشن گرفته می‌شود عید طلوع جاودانی خورشید جهان افروزی است که به نام مقدس بهاءالله بر عالم و عالمیان پرتو افکند و پرده‌های سیاه جهل و نادانی را به نور پر فروز عشق و معرفت درید. هرچه زمان می‌گزدد، هرچه آگاهی ما به مشکلات روزافزون جهان بیشتر می‌شود، و هرچه تباهی‌ها و سیاهدالی‌ها افزونی می‌گیرد، تجلی و جلال آن خورشید فروزنده نمودارتر شده و حجت و کمال و بلوغ احکام جهان آرایش بارزتر و روشن‌تر جلوه می‌نماید.

آن یکتا نجات بخش عالم، حضرت بهاءالله آفتاب ظلمتسوزی است که سر جهه ب نور تابناک خود تاریکی را از جهان خواهد راند، گشاینده‌ای است که دست قدرتش بشریت را از زندانی که در آن اسیر است رهایی خواهد داد، دوستی است که چراغ یزد نی ر روشن نموده تا با آن در رگهای افسرده عالم گرمی و حرارت بیافریند، پیشگ دنثی است که درد را دیده و درمان را ارزان فرموده، پیک راستگوئی است که صلای پر مهر پیغمبر یزد نی را در آفاق درافکنده، گل صد برگ نوشکفته‌ای است که با بوی خوش قدسی خود جویندگان را سرمست نموده، بلبل نغمه‌سرایی است که مردمان را از تاریکی دشمنی و نفرت به روشنایی عشق و دوستی و همدلی خوانده، و سرانجام چشممه، روشنی است که هر که از آبش بیاشامد زندگی جاودید یابد و هرگز نمیرد. به مهرش زنده‌ایم، به امر مبارکش عشق می‌ورزیم و در راهش سر و جان نشار می‌کنیم.

عید اعظم رضوان، عید ظهور جمال جنان بر همگان مبارک باد.

فهرست مندرجات

متصاعد الی الله	از آثار مبارکه / ۲
- خوب شد که شهید نشدم / ۱۹	رضوان بر همگان مبارک باد / ۵
تاریخ مختصر نفوذ و استقرار امر در کشور	عید اعظم رضوان (شعر) / ۷
ملداوی / ۲۱	ای دوست / ۸
ابعاد جهان‌شمول ادیان آسمانی / ۲۵	تبليغ در جهانی سرد و بی‌تفاوت / ۹
در شکوه و شگفتی‌های میعاد (۱۶) / ۲۲	محبت درون خانواده / ۱۰
معرفی کتاب / ۲۵	هدیه، جان (شعر) / ۱۲
چند اطلاعیه / ۲۸	جلوه‌های عرفان در اندیشه،
از گلخن فانی به گلشن باقی / ۲۹	یک صحراءگرد بهائی / ۱۴
نامه‌های خوانندگان / ۴۲	اثرات شوم دخان در اطفال / ۱۷

شرح عکسها: روی جلد: روضه، مبارکه.
پشت جلد: باع رضوان در عکا. عکسها از خانم ولدا متلمان Velda Metelmann.

نهی از تأویل کلمات آنی نهی از اجتہاد و حدیث سازی

جالستدم فرموده‌ام:

آنچه مقصود آنی است در الواح خاصه او اضحا معده مرو و اضحو است واحدی بر تأویل کلمات الایمہ نامور
بوده و نخواهد بود . (امروطنی ۴۵۰)

و تیرفته موده‌ام : کلمه الایمہ را تأویل نکنید و از خابران محظوظ نمایند که احدی بر تأویل مطلع نه از آنست و
تفسی که از خابر کلامت غافلند و تمعی عرفان معانی باشند . قسمی بهم عظم که آن نقوس کاذب بوده و خوب نبود
طبونی از برای نقوسی که ظاهر را عامل باطن را آمل نمود . (در کتاب - ۴۵۴)

و در اینجا شریف آنده : تأویل کلمات حمامات از تیره راجه ها کی از تیره ادراک نمایند .

حضرت عبد البهاری فرموده‌است : احتجاباً بدیدار باشند . هر کسی کلمه‌ای بدون نص بگوید اختلاف بین جای
بیندازد . جمال مبارک این عهد را برای احاعات گرفته یعنی حدی از خود کلمه‌ای بگوید . اجتہاد نمایند و آلاهر گرسی
با افتتاح نمایند و نص آنی را تفسیر کنند . (بیان الائمه - ج ۱ - ص ۱۴۹)

و نیز : از جمله دعایای حنیفه و نصائح صریح اسم خصم این است که ابو اب تأویل را مسدود نمایند و بصرخ
کتاب یعنی بمعنی نفوی مطلع قوم تسلیک جوئید . (کنز الرعایم بهائی - ۱۲۰)

و از همان حضرت است : در خصوص واردین از ارض اقدس و روایات مرقوم نموده بودید ہر روزی
کرسنده درست نباشد اعتماد نشاید زیرا اگر صدق باشد هم باز اسباب پریشانی است . خصوص معمول بہاء

و بس . (ایضاً - ۱۲۸)

حضرت ولی امران فضله بوده‌اند؛ در ترجمه - نقل از گنجینه حدود و احکام - عن ۷۶۴:

حضرت بهاء‌الله این مطلب را به خدا کافی جهت اجبار و شفاهه بوده اند که المول و نصوص حی معمول است. بس، ممکن است که موضوع روایات بسیار جالب نظر باشد ولی برای چون نایاب به آن ترتیب اثر داده این مصیمه مبارک حال آفسوس‌بی برای این بوده که امر مقدّس بھائی مانند اسلام که در آن بسیع راه است، راست متفوّل از حضرت محمد ترتیب اثر داده می‌شود فاسد نگردد.

حضرت عبد البهاء فرمایید:

از میران چکه بدعت سوانح نبوده بودی بدعت احکامی است که نظر کتاب روحیت اعلیٰ خبری نشیز آن تمايزد. (امر و حق - ۳ - ۴۴۸)

ویزیر:

اگر شخصی جمیع کتب عالم بباید و تعبیرها را اداه اسرائیل نماید او از اهل نارد کتاب آئین مذکور است. نیزه اعلیٰ سطور. (گنجینه حدود و احکام - ۳۴۳)

معانی لغات دثوار

تاویل - جستجوی معانی باطنی و غلفت از معنای ظاهری صفات و عبارات، صحیب - پوشیده، باب - باب آمل - آبروزند، حمامات ازیله - تطور پنجه ای انسان، حمامات بمعنی کبوتران، نظر - صین خرد و کفرستنده، دانخ - ابواب - دره، معمول بمعنی دستوریں، بدعت - نوادری در دین که برخلاف عقائد مذکور شد.

رُضِيَّوْنَ بِإِلٰهٍ لَّا يُلَمُّونَ

«قَمَ بِشَرِّ الْأَمْكَانِ بِمَا تَوَجَّهَ الرَّحْمَنُ إِلَى الرَّضْوَانِ ثُمَّ
أَهَدَ النَّاسَ إِلَى الْجَنَّةِ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ عَرْشَ الْجَنَّانِ.»
حضرت بهاء الله

نهیات، روحانیات، اخلاقیات و امور عرفانی دور می‌زد^۱ کجا و چگونه چهره، جهان‌نگر و عالم آرا و گیتی پرور خود را نمودار می‌کرد؟ انفصل از آئین حضرت باب حتی در بغداد هم بطور کامل و قاطع روی نداده بود؛ می‌بایست که تبعید به استانبول و ادرنه پیش آید و بعد از فصل یحیی از ز شریعت بهائی استقلال کامل و جامعیت استثنای خود را آشکار کند و پس از نزول کتاب مستطاب اقدس که مقدماتش محتملاً از ادرنه آغاز شد و در سجن عکا و بیت عبود به امام رسید، مأموریت خود را به اصلاح عالم و تهذیب ام چه در شرق و چه در غرب معلوم همگان نماید.

پس می‌توان گفت که عید رضوان تنها خاطره، خوش اظهار امر مظہر الهی را به خاطر نمی‌آورد بلکه یادآور ارزش و مقام استقامت بر امر الهی و صبر و شکیب در مسائل و مشکلات جهان صوری است.

در آستانه، نقشه‌ای جدید، نقشه، چهارساله که دنباله‌گیر اجراییات فرمان‌های ملکوتی حضرت مولی‌الوری است، فی الحقیقته توجه به درسی که عید رضوان برای اهل بهاء باقی نهاده است ضرورت دارد. بی‌گمان سالهای آینده شاهد پیروزی‌های مهم‌تری برای امر بهائی در پنهانه، جهانی خواهد بود و در عین حال تحولات عظیم و

کمتر جشنی در میان اهل بهاء به اندازه رضوان شادی‌افرین است زیرا بعد از اعلان خفی امر در سیاه‌چال طهران نخستین بار است که مظہر الهی پیام آسمانی خود را با خویشان و نزدیکان آشکارا در میان می‌نهد، در حالی که گروه ملتزمان آن حضرت در یک باع پر گل و با صفا جا گرفته‌اند و هر روز از جام لقای حضرتش سرمست و شادابند. اما اگر به ظاهر این داستان نظر کنیم ایام رضوان درست پیش از حرکت جمال مبارک و همراهان به تبعیدگاه تازه‌ای واقع شده است. هیچ کس جز خود آن حضرت از فرجم این بی‌سروسامانی آگاه نیست لذا همه نگران هستند، و ای بسا کسان که از بیم دوری و مهجوری از محبوب خود ناله و گریه سر داده‌اند.^۱

به راستی که تاریخ امر بهائی از ابتدای جز توالی بحران و پیروزی نبوده است. هر بلافای ظاهری، اعتلاء و نصرت بیشتری را برای امر مبارک به دنبال داشته است و هر فتح و غلبه‌ای، امتحانات سختتری را از پی کشیده است. اگر تبعید از بغداد به استانبول و ادرنه و بعد عکا روی نمی‌داد نبوات گذشته که حرکت شمس موعود را از شرق به غرب پیش‌بینی کردۀ‌اند چه می‌شد؟ امر الهی که در طهران و بغداد هنوز عمیقاً صورت شرقی داشت و بیشتر بر گرد

حوادث خطیری در جهان روی خواهد داد تا
تحقیق صلح اصفر طبق وعده، صریح حق
امکان پذیر شود لذا هم استقامت بر امر الله و
هم بی اعتمای و شکیبای نسبت به ناهمواری‌های
زندگی عمومی ضرورت دارد. قول حافظ شیرین
سخن را فراموش نکنیم که هر که به شوق کعبه
قدم در بیابان گزارد ناچار باید سرزنش و گزند
خار مغیلان را هم تحمل کند.

*

رمز دیگری که در عید رضوان هست رابطه،
آن با نظم بدیعی است که حضرت بهاء الله
رسالت تأسیس آن را در جهان داشته‌اند؛ نظمی
که نظم اداری اهل بہاء محور آن و سرمشق و
نمودار آن خواهد بود. در ایام رضوان است که
هزارها محفل روحانی محلی و نزدیک به دو صد
محفل روحانی ملی در سراسر عالم تجدید انتخاب
می‌شوند، محافلی که هر چند هنوز به آن مرتبت و
مقام ترسیده‌اند که عنوان بیت‌العدل‌های محلی و
خصوصی را حائز شوند ولکن پای در مراتب سیر
و تکامل و انسجام دارند. امسال دو محفل
روحانی ملی تازه بر تعداد ۱۷۴ محفل ملی سابق
افزوده خواهند شد و راه را بر پیروزی‌های تازه
در پنهانی وسیع‌تر باز خواهند کرد.

امری که این محافل از جمله بدان نیاز دارند
حفظ همان شور و هیجان و جوشش و غلیانی
است که شاخص اصحاب اولیه، طائف دور مظهر
الهیه در باغ رضوان بود. جناب نبیل زرندی
شاهد عینی و قایع، چه خوب محبت و وحدت و
صفا و یکدلی و روحانیت دوستان و وجود و
نشاط روحانی آنان را در ایام پایانی بغداد و در
باغ نجیب پاشا توصیف و تحسین کرده است.
عباراتی چند از یادداشت‌های تاریخی او می‌تواند
الهام بخش همیشگی مسئولان اداری جامعه‌های

صبح دمید

باز کن پنجه را،
من ترا خواهم برد،
به سر رود خروشان حیات.
آب این رود به سرچشمme نمی‌گردد باز،
بهتر آنست که غفلت نکنیم از آغاز.
باز کن پنجه را،
صبح دمید.

حمید مصدق

محلی و ملی بهائی باشد: "نفحات نسمات صبح
ظهور چنان همه را سرمست نموده و از دست
برده بود که از هر خاری دامن گل در بروز
و از هر دانه، خاکساری خermen خermen سنبل در
ظهور... چنان شاریان کأس وصال از رحیق جماز
تشنه‌مند که در نظرشان قصر ملوک را به قدر
بیت عنکبوت دوام و ثبات نبود... حتی اسمهای
خود را فراموش کرده بودند و جز هوای جانان
چیزی در دل و جانشان باقی نمانده بود... و
اکثری از نفوس که طائف حول کعبه، جمال
بودند چنان در مقام تصفیه و تزکیه، نفس
مراقبت می‌غورند که کلمه‌ای بغیر ما اراد الله
تکلم نمی‌کردند".

یادداشت‌ها

- ۱- رجوع شود به کتاب قرن بدیع، دانداس، ۱۹۹۲، صص ۲۰۵-۲۰۴؛ بهاء الله شمس حقیقت، اثر جناب حسن بالیوزی، ترجمه، مینو ثابت، آکسفورد، ۱۹۸۹، صص ۲۲۲-۲۲۱؛ حضرت بهاء الله، تألیف محمدعلی فضی، لانگهاین، ۱۹۹۰، صص ۱۵۹-۱۶۰.
- ۲- رجوع شود به فصل ۲۴ بهاء الله شمس حقیقت.

دکتر سیروس روشنی

شید اعظم رضوان*

مرده یاران که چمن باز مزین گردید   باغ و صحراء همه گل، سنبل و سوسن گردید
روی خاک سیه امروز چو گلشن گردید   دیده از مقدم این فصل چه روشن گردید
کز پس پرده عیان گشت جمال جانان
شد عیان طلعت معبد به عید رضوان

نوعروس چمن امروز ز رخ پرده گشود   غنچه از شاخه پدید آمد و گل رخ بنمود
با لب سرخ بخندید و ز دل غم بزدود   وقت عیش است و طرب شاد نشین و خشنود
کز پس پرده عیان گشت جمال جانان
شد عیان طلعت معبد به عید رضوان

صف کشیده است بتفشه به چمن در لب جوی   عندلیبان به نوا آمده با صوت نکوی
کن تماشا به چمن غم ز دلت پاک بشوی   چه نشاطی است به هر گوشه چه عیشی   هرسوی
کز پس پرده عیان گشت جمال جانان
شد عیان طلعت معبد به عید رضوان

باش مشعوف در این عید که هنگام لقاست   روز مُشرق شدن شمس حق از شرق بهاست
عالی از اثرش پروله و پرغوغاست   وه چه شوری است که اندر دل شیدا برپاست
کز پس پرده عیان گشت جمال جانان
شد عیان طلعت معبد به عید رضوان

---

* این اثر را آن شهید سعید در سال ۱۲۴۳ شمسی سروده است.

ای دوست

سیمین شیبانی

تا لبخند غنچه‌ها را ببینی.
شکوه شکفت، اوج زیبائی و پریان لطافت را
با تمام وجود احساس کنی.
نگاه کن! نگاه کن!
آن سوی پنجه،
باغ مست است از گل و آفتاب
و گیج است از عطر بکر شکوفه.
نسیم ملایم آغاز اردیبهشت
پرده از راز شکفت آفرینش برد شته.
گل خورشید شکفته شده،
نورش هستی را روشن نموده.
و باد مرده، شکفت و بوی روح پرور آن را.
در سراسر باغ جهان گسترده و پیچند است.
خوشبختی جاودانی پُشت این درهای بسته،
در انتظار تست!
گوش کن،
بهار از میان موج سیال عطر و لغزش نور و خانه،
رنگ
و هرم تنفس گیاه و عمق زلال آب و تپش خاک
تو را به خود می‌خواند!
اکنون زمان آن رسیده است
که درها و پنجره‌ها را باز کنی!
اگر درها را نگشائی،
پنجره‌ها را باز نکنی،
در سیاهی زندان بی خبر
از شکوفائی، آزادی و رهایی، باقی خواهی ماند.
بهار با همه، زیبائی و دلربائی
فصلی زود گذر است.
شتاب کن!
تا فرصت دیدار آن
در این هنگامه، هنگام
از دست نرود.

ای دوست،
بگذار دریچه‌ها را بگشایم،
پنجره‌ها را باز کنم،
تا نگاه تیره و تارت از محدوده، زمستانی سرد
وسیاه،
به فضای گسترده و پر نقش و نگار عالم دیگری
باز و روشن شود،
به بستر دشت‌های خفته زیر پرند نرگس و
شقایق،
به جنگلهای انبوه و گلهای تازه رسته در دامن
کوه،
به کشتزارهای سرشار و، مراتع پریار.
زیرا در این هنگام نسیم جانبخش با مداد بهاری،
در فرخنده جشنی بهشتی،
در غوغای عیدی ملکوتی،
در خجسته "رضوان" جاودانی
هم آهنگ با رستاخیز طبیعت، در شکفتنهای
مداوم و دنباله‌دار
گسترده زمین خاکی و قلمرو بیکران الهی را
آذین بسته است.
خود را به بهار بسپار!
تا گلبانگ شادمانه، عشق،
شور زیستن، آندیشه، رستن، از بند گستن،
از قفس پریدن و از زندان رهیدن،
در چشم، زلال دلت امواجي لغزان و جوشان
افکند.
انعکاس تابش شعاعی رخشان بر توده ابرهای
روان
در آئینه آسمان و بلور صاف قلبت
رنگین کمانی تابناک رسم نماید.
همراه من و پرندۀ‌های کوچک و شادمان
به باغ بیا و به تماشا بنشین

تبیین در جهانی سرد و بی تفاوت

دکتر پیتر خان - عضو بیت العدل اعظم الٰہی*

«جامعه‌های محلی بهائی باید حسن رسالت، هدف والا و اراده، وصول به آن را دارا باشند.»

از دو پیام ۲۶ و ۳۱ دسامبر ۹۵ معهد اعلیٰ

جامعه‌ای نوین برپا کنیم، ما مأموریم قهرمان باشیم، فداکاری کنیم، طالب کمال و نوع دوست باشیم. ما جماعتی هستیم دست اندر کار بنای اجتماع و تمدنی نو. به نسل‌های آینده عشق می‌ورزیم و نگران سرنوشت‌شان هستیم و آماده‌ایم عمر خود را وقف آنهاei کنیم که در دهمها و قرن‌های آتیه به این عالم خواهد آمد، تا شاید زندگی بهتری داشته باشد و در محیطی مملو از وحدت و صلح و سازش تمامی استعدادهای ممکنونه، خود را ظاهر سازند. این است آن آرمانی که ما بهائیان به سوی آن فرا خوانده شده‌ایم. باید بر بی‌تفاوتی و خمودت حاکم بر جامعه غلبه کنیم و به عنوان مردمی که خود را وقف بنای دنیائی نو کرده‌اند از دیگران متاز گردیم.

چگونه می‌توان به این هدف رسید؟ به عقیده، من باید نقش امرالله را در نجات عالم انسانی بهتر بفهمیم. ما در پی آن نیستیم که دیانتی دیگر بر انبوه ادیان عالم اضافه کنیم. تنها به این راضی نیستیم که سالنامه، دائرة بقیه در صفحه ۱۵

در پیامی که در مجموعه‌ای از آخرین توقیعات حضرت ولی امرالله زیر عنوان Citadel of Faith چاپ شده هیکل مبارک به تعدادی از مشکلات آینده، احیای امریکا اشاره می‌فرمایند که یکی از آنها مشکل بی‌تفاوتی و خمودت است که توانایی‌های روحانی آنان را فلنج خواهد کرد. امروز ما با آن مشکل روپرتو هستیم یعنی مشکل فائق آمدن بر بی‌تفاوتی و خمودت. اطرافیان ما به نحوی روز افزون شور و شوق و آرمان‌جوئی و حرارت لازم برای تغییر و تحول عالم را از دست می‌دهند. اجتماع، تصویر یا دورنمایی از آینده ندارد و قهرمانانش را از دست داده است. در حقیقت، قهرمانانش اعتبار خود را از دست داده‌اند و مردم دریافت‌هایند که آنان قهرمان حقیقی نبوده‌اند. زندگی [عامه، خلق] منحصر در این شده است که به نحوی روز به شب آید. مردم تنها در فکر خود و منافع خود هستند زیرا گمان می‌کنند که هیچکس در فکر آنان نیست، احساس می‌کنند که در دنیائی سرد و سندگل زندگی می‌کنند. ولی این روش و طرز فکر بهائی نیست. ما مردمی هستیم که متعهدیم

این مقاله مقتبس است از بیانات جناب دکتر پیتر خان در تالار سخنرانی مشرق الاذکار امریکا (۱۹۹۵/۹/۲۲) که در شماره ۳۱ دسامبر ۹۵ امریکن بهائی درج شده است.

محبت درون خانواده

حقیقت پژوه

در ازل بود که پیمان محبت بستند
نشکند مرد اگوش سر برود پیمان را
سعده

شوهر از قضایائی است که از دیرباز قصه،
مجالس و موضوع داستان پردازیها شده است.
شببه نیست که در اکثر خانواده‌های بهائی این
روابط با احترام و محبت متقابل تأمیم است زیرا
أهل بهاء از یک سو اهمیت احترام و محبت به
پدر و مادر را می‌دانند و به این بیان جمال اقدس
ابهی متذکرند که «اعضه از کل بعد از توحید
باری جل و عز، مراجعت حقوق والدین است» و
البته پدر یا مادر همسر خود را به تبع آن فرمان
چون والدین خویش عزیز می‌دارند و از سوی
دیگر چنانکه گفته خواهد آمد بزرگتران هم
رعايت کهتران را می‌کنند و از مهربانی و حفظ
حرمت آنان دریغ ندارند. اما با تأسف باید
اذعان کرد که مواردی نیز هست که این روابط
بین دو نسل آشفته و متشنج است و احياناً به
جنجال و کشمکش منتهی می‌شود.

اولاً از منظر روان‌شناسان اجتماعی که در
زمینه، خانواده و روابط خانوادگی پژوهش
کرده‌اند والدین پس از آنکه اولادشان وارد
زندگی زناشوئی شدند باید استقلال این واحد
جدید را محترم شمرند و از دخالت مستقیم در
امور فرزند خود و همسرش پرهیز کنند. البته

در میان انبوه نامه‌هایی که به دفتر پیام بهائی
می‌رسد چندی قبل نامه‌ای از بانوی جوانی که در
یک سرزمین دوردست ساکن است دریافت
کردیم. نامه، تظلم بود و استغاثه، نگران شدیم.
از طریق تشکیلات در آن کشور جویا و پرسان
گشتم. معلوم شد آه و ناله، این بانوی جوان از
دست مادر شوهر خود به عنان آسمان رفت
است. البته ناینده، تشکیلات آنچه از دستش
برآمد کرد تا محبت و مودت جایگزین دلتگی و
کدورت گردد.

در کتاب مستطاب اقدس که دستور رفتار
یاران در سراسر جهان بهائی در طی قرن‌های
طولانی است تأکید و توصیه‌ای مخصوص درباره،
محبت و وداد با خویشان شده است: «انَّ اللَّهَ
قد أَمْرَكُمْ بِالْمُوَدَّةِ فِي ذُوِّ الْقَرْبَىٰ». در قرآن
مجید هم سفارشی خاص در مورد خویشان شده
آنچه که گفته است: «قُلْ لَا إِسْلَمْ لِمَ عَلَيْهِ اجْرًا إِلَّا
الْمُوَدَّةُ فِي الْقَرْبَىٰ». ^۱ به فرموده، حضرت
عبدالبهاء «محبت نور است در هر خانه بتابد»
و ناچار خانه‌ای که در آن محبت نیست ظلمت
اندر ظلمت است.
روابط زن و شوهر جوان با مادر زن و مادر

نکته، چهارم توجه والدین است به دگرگونی مقتضیات زمان. دنیای امروز بیش از دیروز و پریروز در تحول است و نمی‌توان توقع داشت که چرخ زمانه از حرکت بازماند و همان آداب و سنتی که ما سالها با آن مأнос و مألف بودیم الی الا بد پایدار و معتبر ماند. پس دخالت در امور خانوادگی فرزندانمان را فراموش کنیم و از تحمیل سلیقه، خود که به عصری دیگر متعلق هستیم دست برداریم. اگر در زمان ما برای یک پذیرائی نهار و شام می‌بايست روزهای متمامی از قبل تهیه و تدارک دید نباید از نسل جدید ایراد گرفت که پذیرائی‌ها را ساده‌تر برگزار می‌کند و به کیفیت ارتباط با مردم بیش از کمیت و رنگارنگی غذاها بر سر سفره اهمیت می‌دهد.

نکته، پنجم- از مسائل عمدی‌ای که اختلافات در میان دونسل را بوجود می‌آورد تفاوت نظر درباره تربیت نسل سوم است. گاه مداخله، پدر بزرگ یا مادر بزرگ بخاطر نقصان‌هایی است که در عمل عروس یا داماد خود از لحاظ تربیت نوه‌ها مشاهده می‌کنند. این دلسوزی طبیعی است اما معنی آن توقع فرماندهی بی‌چون و چرا از جانب پدر بزرگ و مادر بزرگ نمی‌تواند باشد. حضرت بهاء‌الله دو امکان شگرف را برای حل همه مسائل عمدی، زندگی در اختیار ما نهاده‌اند؛ اول زیارت و تعمق در آثار مبارکه و آشنازی دقیق با راهنمایی‌هایی که حق در اختیار ما نهاده؛ دوم مشورت که باید با صفات اصحاب حقیقی شور توانم باشد چون صراحة و صداقت،

راهنمایی پرملایمت و نصیحت پرشفقت و دلالت مقرن به حکمت بجای خود خوب است اما نباید حالت دستور و جبر و تحکم را به خود بگیرد.

نکته، ثانی این است که بعضی مادران در فرزند خود ولو به سن بزرگ‌سالی رسیده باشد هنوز به چشم کودکیش می‌نگرند و انتظار محبتی مطلق و بی‌حد و حصر از او دارند و احياناً به نفسی که بخشی از این محبت را به خود اختصاص داده در باطن حسد می‌ورزند و حال آنکه این تحول، لازمه، زندگی است و محبت از جمله لطائف خلقت است که هرچه بیشتر پخش شود بیشتر نیرو و قوت می‌گیرد. پسری که همسر خود را بسیار دوست دارد به مادر خود هم مهربان‌تر می‌شود مگر آنکه مادر به اشتباه موجباتی فراهم آورد که این محبت از فیضان طبیعی خود باز ماند.

نکته، سوم اینکه جوانان هم وظائفی در مقابل نسل پیشین دارند که منطق بیان حضرت عبدالبهاءست آنها که فرموده‌اند «باید حفظ مراتب نمود و ما متألّه مقام معلوم را مراعات کرد. اصغر باید رعایت و احترام اکابر کنند و اکابر باید مهربانی در حق اصغر نمایند. جوانان باید خدمت پیران نمایند و پیران باید محافظت و رعایت جوانان کنند. این حقوق متبادله است.» بخصوص رعایت ادب و لطافت کلام و ظرافت رفتار در برابر والدین از واجبات است. ای بسا که دل والدین به یک کلام تشکر و مهربانی روزها و هفته‌ها شکفته می‌ماند در حالی که به یک اشاره بی‌مهری می‌شکند و گاه مصدق سخن شاعر روی می‌دهد که فرمود: مرنجان دلم را که این مرغ وحشی ز بامی که برخاست مشکل نشیند

پژوهشنامه...؟

ما به گله و شکایت از همسر خود نزد ما می‌آید. آیا وظیفه ما که به گذشت زمانه تجربه آموخته و سوخته و پخته شده‌ایم هم‌دلی و همزبانی با فرزندمان است؟ آیا بیان حضرت عبدالبهاء را از خاطر برده‌ایم که فرموده‌اند: «باید از عیوب چشم پوشیده و از کمال نفوس بحث کنید نه از نقصان‌ها». اگر فرزند خود را به گذشت و مدارا دعوت کنیم و ضمناً به او راهنمایی نماییم که چگونه با صبر و شکیباتی و دانایی و مهربانی می‌تواند متدرجاً نارسائی‌های همسر خود را به کمالات اخلاقی مبدل کند آن وقت وظیفه خود را به عنوان یک بهائی ادا کرده‌ایم. غیبت نار سوزنده است؛ باید از آن احتراز کرد و «بدترین خلق انسانی و گناه عظیم غیبت نفوس است علی الخصوص صدورش از احبابی الهی».

نسل اول وظیفه دارد که نسل جوانتر را در سازگاری با زندگی یاری کند نه آنکه به اول دلتنه‌گی که در میان زوج جوان روی دهد با مداخله ناشیانه، خود کدورت خفیف را به طوفان گرد و غبار غلیظ تبدیل نماید.

**

یکی از محققان بنام بهائی هنگامی که به زیارت کتاب مستطاب اقدس، منشور نظم حضرت بهاء‌الله توفیق یافت این نکته را به درایت استنباط و استنتاج کرد که جمال مبارک حامی و مروج خانواده، گستردۀ Extended Family هستند نه خانواده، کوچک و محدود زن و شوهری که اکنون الگوی متدالو در جهان غرب است Conjugal Family. فی المثل به حکم ازدواج مراجعه کنید. رضایت ابوبین داماد و عروس از شرائط تحقیق ازدواج منظور گشته. اگر احکام اirth بهائی مورد نظر قرار گیرد ملاحظه

ترمی و ملایمت، خضوع و خشوع، ارائه، نظر در کمال ادب و لطافت؛ و اگر چنین شد نسل اول و نسل دوم بر سر تربیت نسل سوم تفاوت نظرهای خود را مرتفع خواهند کرد و به طرز تفکری مشترک دست خواهند یافت.

بیان جمال اقدس ابھی^۱ را به یاد آریم که فرموده‌اند:

«آسمان حکمت الهی به دو نیّر روشن و منیر، مشورت و شفقت. در جمیع امور به مشورت متتمسک شوید چه که اوست سراج هدایت؛ راه نماید و آگاهی عطا کند.»

توجه فرمائید مشورت اگر با شفقت یعنی احترام به مخاطب، مهر و خضوع نسبت به او توأم گردد هدایت بخش است و مشکل گشای همه، مسائل پیچیده، زندگی، این مشورت جستجوی فرصت برای تحمیل یک تجربه و یک عقیدت نیست. به فرموده، حضرت عبدالبهاء: «در خصوص مشورت مأمور‌ها سؤال نموده بودید. از مشورت مقصود آن است که آراء نفوس متعددۀ البته بهتر از رأی واحد است نظیر قوت نفوس کشیره البته اعظم از قوت شخص واحد است لهذا شور مقبول درگاه کبیریا و مأمور به.»

نکته ششم آنکه هیچ انسانی نیست که عاری از همه، عیبها و منقصتها باشد. در جهان گل بی‌خار وجود ندارد. اما در امر مبارک ما مأموریم که صفات نیکو را بنگریم و در نارسائی‌ها و کمبودها به دیده، اغماس نظر کنیم. به فرموده، حضرت مولی‌الوری: «هر نفسی را باید نظر به آنچه در او مدوح است نمود. در این حالت انسان با جمیع بشر الفت تواند. اما اگر به نقصان نفوس انسان نظر کند کار مشکل است.» ای بسا که دختر ما یا پسر

هدیه جان

منوچهر حجازی

تن بر سر بازار کشان شد شده باشد
دل باخته بی‌نام و نشان شد شده باشد
برگت اگر ش برگ وزان شد شده باشد
تن طعمه، مقراض کسان شد شده باشد
سیلاپ به کاشانه روان شد شده باشد
زنجیر اسارت به میان شد شده باشد
همراه غزل هدیه، جان شد شده باشد
جان رقص کنان سوی جنان شد شده باشد
در مسلک عاشق خبر از عقل چه گیرید
طوفان حوادث نکند ریشه، شوقت
جان معرض تحریر نگردد که چه حیف است
زیر پی ارکان ادب آب نیفتند
حریت ایمان ترا از تو نگیرند
من این غزل نفرز به پیش تو فرستم

روح ما سواه فداء؛ «مهر و وفا و شفقت و محبت
نصائح پیشینیان بوده؛ در این دور اعظم اهل
بهاء به فداکاری و جانفشانی مأمور.»

یادداشتها

۱- اگرچه در مواردی اشاره، پیامبر به خویشاوندان خود آن حضرت است اما کلام مذکور عمومیت دارد و محبت به ذوی القربای پیامبر از موارد خاص آن است.

۲- ناگفته نماند که حتی السنه، غریبی با یک کلمه، Cousin چندین گروه را اعم از پسرعمو و دختر عمو، پسر دائی و دختر دائی، پسر عمه و دختر عمه، پسر خاله و دختر خاله و حتی غیر آن را در بر می‌گیرد که برای ما شرقیان موجب حیرت است چون با هر یک از این گروهها روابط ما مشخصات خاص خود را دارد و احياناً قوانین یا سنن گذشته، ازدواج محدودیتی برای پیوند زناشویی با گروهی دون گروههای دیگر قائل می‌شود.

می‌شود که در صورت فقدان طبقات مصراحت در کتاب (هفت طبقه) دو ثلث ماترک به خواهرزاده‌ها و برادرزاده‌های شخص متوفی می‌رسد (یادداشتها و توضیحات کتاب اقدس، چاپ جدید، ص ۱۲۲) و اگر آنها نیز نباشند سهمشان به عمه، خاله، عمو و دائی راجع می‌شود و در صورتی که آنها هم حیات نداشته باشند به فرزندانشان می‌رسد. و به این ترتیب بستگی بین اعضای خانواده و تکالیف متقابل آنها گسترش و وسعتی پیدا می‌کند که در قوانین مغرب زمین شناخته نیست.^۱ می‌توان حتی احتمال داد که حفظ مالکیت خانه، مسکونی برای ولد ارشد، رمزش حفظ وحدت خانواده، گستردگی و ادامه، خاطره، متوفی در نسل‌های آینده است. بنابر این محبت درون خانواده در این شریعت مقدسه اهمیتی پیدا می‌کند که شاید در کمتر شرائع گذشته به این میزان درباره، آن تأکید رفته است. به فرموده، حضرت عبدالبهاء

چلوهای عرفان در آندیشه

یک صحراءگرد بهائی

ابوالقاسم افنان

گاه اتفاق افتاده است که سرودهای این مردم عامی و امی با گفتهای اساتید شعر و ادب که شهرت جهانی دارند عنان بر عنان می‌رود و آنچنان در عوالم عرفان و سیر و سلوک و درک اسرار و رموز عالم وجود سیر و ترقی می‌کنند که از دل آوا می‌کشند که «لیس فی طیسانی سوی هو.»

یکی از این نقوص که در مقامات معنوی را نموده و دل را از آلایش و زنگار عوالم ماده زدوده و روح را از تعلق و دلبستگی پرداخته و پرده پندار را از روی دیده به یک سو زده و به مقام کشف و شهود رسیده زارعی است امی از مردم ده فیروزی از توابع مرودشت در شصت کیلومتری شیراز به اسم آقا بزرگ متخلص به آزده که گویا هفتاد سالی است به ملکوت ابهی شتافته است.

این مرد صحراءگرد که در غایت عمر سر و کارش با داس و بیل و گاو و گاوآهن بوده کشته می‌کرده و بهره‌ای می‌برده و پیوسته خشتش به زیر سر و پایش به طارم هفت اختر بوده است. صاحب دلی آگاه و دیدهای بینا و بصیرتی توانا و روحی سرمست از باده عرفان و قلبی آکنده از معرفت جمال جانان بوده است و مشامش از روائح مسکیه، معارف امر الهی مشکبار و معطر می‌بوده.

جای تردید نیست که عرفان هر قوم و ملتی تبعیت از افکار و آندیشه و حال و احوال آن قوم

به درست یا غلط غالب مردم ایران و حتی بعضی از مستشرقین اهالی فارس را صاحب ذوق ادبی می‌دانند و شیراز را شهر گل و بلبل می‌خوانند و بر این عقیده‌اند که هر کس زاده، این آب و خاک است در دوران زندگانیش لا اقل بیتی به صورت شعر سروده است. بعضی از قرائن و امارات نیز شاهد این ادعا است و باور می‌کنم که این مقوله از تعریف و توصیف، چندان هم بی‌پایه و اساس نیست.

طبع موزون و قریحه، خداداد موهبتی است الهی که دست قدرت پروردگار در وجود بعضی به ودیعه نهاده است. چه بسا نقوسی که مکتب استاد ندیده و حتی از تحصیل مقدمات سوادآموزی هم بی‌بهره و نصیب مانده‌اند ولی آنچنان در سرودن شعر و آفرینش گفتار و خلق مضامین بکر چیره‌دست و ماهرنده عقول حیران می‌ماند. خدایشان طبعی وقاد و شکوفان عطا کرده که می‌گویند و می‌سرایند و از عهده برمی‌آیند، موهبتی که انگشت حیرت آنان را که سالیان سال زحمت کشیده و رنج برده و مدارج عالیه، ادبی را پیموده‌اند به دندان نگاه می‌دارد. در حالی که شاید از علم شعر کلمه‌ای هم به گوششان نرسیده و از زیر و بم این بحث دقیق حرفی هم نمی‌دانند. نه حشو قبیح را می‌دانند و نه هجو ملیح را می‌شناسند و نه زحافت و ابهامات و تشبيهات و استعارات را تشخیص می‌دهند و

به حال به دست آمده منحصر به همین مخصوص است که از نظر دوستان می‌گذرد. (صفحه ۱۶)

در منطقه، مروودشت از بدو ظهور حضرت نقطه، اولیٰ نفوس مقدس‌های در ظل امر الهی بوجود آمدند که هر یک نجومی تابان در آسمان معرفت امر حضرت سبحان بودند و ذکر جمیل بعضی در کتاب تاریخ نبیل و کتاب بهجت الصدور به میان آمده است.

شایسته است سعی بلیغ به عمل آید که آثار ادبی شعراء و ادبای این منطقه که در ظل امر مبارک پا گرفته‌اند مثل میرزا مهدی خان فتح‌آبادی، ملاً کاظم نصرآبادی، محمود افسرده، آقا بزرگ آزره و بعضی دیگر جمع‌آوری شود و یادشان در تاریخ امر الهی مخلص و جاودان برقرار یابند.

خواهد گرفت، نمی‌دانیم که این تحولات در چه زمانی و در کدام دهه یا در کدام قرن صورت خواهد گرفت اما می‌دانیم که تحقق خواهد یافت. می‌دانیم که امری که به آن وابسته‌ایم نقش عظیمی در تحول و تطور تاریخ بشر بر روی گره ارض خواهد داشت. به نظر من اگر در ذهن خود عظمت اهداف و مقاصد امر الهی را مجسم کنیم، اهدافی که از محدودهٔ فهم و ادراک انسان خارج است و تنها به برکت نیروی الهی که به اعتقاد ما موجود و محرك ظهور حضرت بهاء‌الله است امکان‌پذیر خواهد بود، در آن صورت، انسان‌های متوجه‌تری خواهیم شد که خود را وقف بهزیستی بشریت در این نسل و در نسل‌های بی‌شمار آینده خواهیم نمود.

يا حزب الله، به خود مشغول مباشد.
در فکر اصلاح عالم و تهذیب ام
باشید.

لوح دنیا

دارد که جلوه‌گر شناسایی و عرفان خاص همان قوم است و ما در اثری که از آزده در دست داریم مشهوداً می‌بینیم که برداشتی از عوالم عرفان مستمد از فیوضات آثار قلم اعلیٰ و الواح مبارکه، حضرت مولی‌الوری است.

منظومه‌ای که زیب این مقاله است به لطف آقای روح‌الله روشن که سال‌ها در منطقه، مروودشت به مهاجرت رفته بود به دست این عبد رسیده است و تا به حال اثری دیگر از آزده دیده نشده است و جای بسی دریغ خواهد بود اگر بر اثر بی‌سوادی و یا بی‌مبالاتی و عدم توجه و یا بی‌اعتنایی شاعر و یا بی‌خبری و عدم وقوف اعصاب و منسوبان، سایر آثار شیوه و منظومات این شاعر فرزانه و عارف پرمایه از میان رفته باشد. آنچه تا

بقیه از صفحه ۹

المعارف بریتانیکا امر بهائی را دیانتی که در سراسر جهان انتشار یافته معرفی کند. برای ما کافی نیست که یک سلسله محافل محلی و ملی بوجود بیاوریم و اجتماعات مهم ترتیب بدیم. دیانت ما آئین موعود جمیع اعصار است، دیانت منجی عالم انسانی است که پس از هزاران سال مشقت و تعب و آشوبها در تمام طول تاریخ اکنون ظاهر شده است. ما در آستانه، حساس‌ترین مرحله از تاریخ تمدن ایستاده‌ایم و مائیم که باید روح حیات را در کالبد بشریت بدمیم، بشریتی که با تحمل رنج و تعب بسیار در حال تشکّل و یک پارچه شدن است...

در بیانی هیکل مبارک [حضرت ولی امرالله] به مؤسسه‌ای که من افتخار عضویت در آن را دارم، به بیت العدل اعظم، اشاره نموده می‌فرمایند: آیندگان آن را آخرین ملجاً و پناه تمدن رو به زوال خواهند شناخت... هدفم از نقل این عبارت، اشاره به تحولات عظیمی است که نوع انسان را در بر

اثرآت شوم دُخان در اطفال

دکتر منصور عطّار

تا سه سالگی کودکان تقریباً ۸۰ درصد اوقات خود را در محیط خانه می‌گذرانند ازین جهت دائماً در تماس با هوای آلوده، محیط می‌باشند. ثابت شده است که اطفال بیست درصد دود یک سیگار را تنفس می‌کنند و از این رو آنان را می‌توان سیگاریان منفعل یا پاسیو (Passive) نامید. نیکوتین و ماده‌ه اصلی آن کوتینین-Cotinine بعد از کشیدن سیگار وارد جریان خون می‌شود. این مواد را می‌توان در ادرار کسانی که سیگار مصرف می‌کنند و همچنین در ادرار کسانی که خود سیگار نی‌کشند اما در اطاقی که دود سیگار در آنست هستند پیدا نمود و چون مقدار کوتینین ادرار سیگاریان منفعل رابطه مستقیم با دود و تعداد مصرف سیگار دارد از سنجش مقدار آن می‌توان بی بردا که چند عدد سیگار در محیط خانواده مصرف شده است. این ماده، سمی از یک جهت بطور مستقیم به علت عبور از پلستنا (جفت) و از جهت دیگر بطور غیرمستقیم توسط اختلال و نارسائی‌هایی که در مادر ایجاد می‌کند تغذیه، جنین را مختل نموده باعث گندی رشد آن می‌شود و بالنتیجه وزن نوزاد در موقع تولد ۲۰۰ تا ۴۰۰ گرم کمتر از نوزاد طبیعی خواهد بود. محققی به نام ژنسه Gennser و بعد از او ماسینگ Mosning نشان دادند که حرکات تنفسی جنین به علت دود سیگار کم می‌شود و ریتم قلبی او موقتاً افزایش می‌یابد. این کیفیت ۱۰ دقیقه بعد از اولین

درباره، استعمال مشروبات الکلی و اعتیاد به مواد مخدّره مقالات مختلفی در نشریات امری به رشتہ، تحریر درآمده است. اما کمتر درباره، اعتیاد به سیگار خصوصاً اثرات خطرناک دود آن در اطفال ذکری شده است. در آثار مبارکه، حضرت مولی‌الوری مکروهیت دُخان و اجتناب از شرب آن بارها بیان شده، از جمله می‌فرمایند: «یک معنی از معانی شجره، ملعونه دخان است که مکروه است و مذموم و مضر است و مسموم، تضییع مال است و جالب امراض و ملال.» «و اما منهیات دیگر که ضرر فوری ندارد ولی تأثیرات مضره به تدریج حاصل گردد آن منهیات نیز عندالله مکروه و مذموم و مذحور ولی حرمت قطعی منصوص نه. بلکه تزییه و تقدیس و طهارت و پاکی و حفظ صحت و آزادگی مقتضی آن. از آن جمله شرب دخانست که کشف است و بدبو و کریه است و مذموم و به تدریج مضرتش مسلم عموم. و جمیع اطباء حاذقه حکم نموده‌اند و تحریه نیز گردیده که جزئی از اجزاء مرگبه، دخان سم قاتل است و شارب معرض علل و امراض متنوع. این است که در شریش کراحت تزییه به تصریح وارد.»

سیگار و توتون گازهای اکسید دو کربن، اسید کربنیک، نیکوتین، فنل و هیدرو کربور منتشر می‌کنند. این مواد مدت طولانی در محیط خارج باقی می‌مانند. بنابر این در محیط خانواده دود سیگار متع مهم آلودگی است و چون غالباً

والدین آنان سیگار مصرف نمی‌کنند.

قرار دادن طفلی به مدت ۸ ساعت در محیطی که در آن ده عدد سیگار مصرف شده است برابر این است که طفل خود سه سیگار کشیده باشد. متأسفانه در بعضی خانواده‌ها نه تنها مادر سیگار می‌کشد بلکه پدر، خواهر، برادر و حتی پرستار طفل ممکن است سیگاری باشند. در رابطه با بیماری‌های ریوی و گوش و حلق و بینی کودک در اثر دود سیگار در ۷۰ درصد موارد مادر، ۶۲ درصد پدر و ۲۰ درصد اطرافیان مسئول می‌باشند.

در طی تجربیات مختلف پی برده‌اند که اگر طفل مدت پنج سال در محیطی با دود سیگار بزرگ شود خطر ابتلاء به سرطان ریه در زمان بلوغ در او ۶/۵ برابر سایر کودکان می‌باشد خصوصاً اگر این طفل در زمان بلوغ سیگاری شود. غالباً دیده شده است که کودکانی که والدین آنان سیگاری هستند خود در بلوغ سیگار مصرف می‌کنند. بنابر این مسلم است که دود سیگار خطرات بزرگ و شدیدی در سلامتی اطفال و افرادی که در معرض آن قرار می‌گیرند دارد و از این جهت مولای محبوب ترک آن را توصیه نموده‌اند، چنانکه می‌فرمایند: «شخص عاقل البته ترک این مضر هائل نماید و همواره به آنچه سبب صحّت و سلامت است پردازد.»

منابع

- ۱- مکاتیب حضرت عبدالبهاء، ص ۲۲۶.
- ۲- گنجینه حدود و احکام، صص ۲۹۲-۲۹۳.
- 3-Surveillance a long terme d'enfant nés des mères ayant fumé pendant la grossesse
- 4- Saxton, D.W., The behaviour of infants whose mothers smoke in pregnancy.
- 5- Saïd, G.. Les effets pathologique du tabac chez les enfants de fumeurs

سیگاری که مادر مصرف می‌کند ظاهر شده و تنها پس از گذشت ۲۰ تا ۶۰ دقیقه از بین می‌رود. تمام تجربیات نشان می‌دهد که قطع سیگار در ابتدای حاملگی تمام خطرات دود سیگار را روی جنین برطرف می‌کند. از جهت دیگر نیکوتین از شیر مادر عبور می‌کند و اثر مضر آن روی نوزادان مسلم شده است. نوزادانی که در معرض دود سیگار قرار می‌گیرند به علت درد روده دچار گریه و فریادهای متواتی و برگرداندن شیر می‌شوند. سرفهای مزمن، تنگی نفس، بیماری‌های ریوی در اطفالی که مادران آنان سیگار مصرف می‌کنند بیشتر از سایرین دیده می‌شود. سی تا هشتاد درصد اطفال سیگاریان منفعل به اختلالات ریوی دچار هستند. آتیت (گوش درد) تا چهارسالگی در آنان به مراتب بیشتر از سایرین است. تجربه نشان داده است که ۴۲ درصد کودکانی که یکی از والدین آنان و ۵۱ درصد اطفالی که هر دو سیگاری هستند مجبور به عمل لوزه می‌گردند حال آنکه این کیفیت فقط در ۲۳ درصد سایر اطفال صورت می‌گیرد. در خانواده‌های سیگاری کودکان مبتلا به "آسم" در زمستان بطور فراوان به ناراحتی‌های ریوی دچار شده و میزان بستره شدن آنان در بیمارستان به مراتب بیش از اطفالی است که

متصاعد الی الله

خوب شد که شهید نشدم

نویسنده: فرود

می‌دانی که در این کار دشوار عاجز می‌ماندم...
و شرمنده بازماندگانست می‌شدم.
در حالی که بر لبان هر دو، نقش خنده
بود... او ادامه داد:
... که از تو نه خدمتی بسرا به یاد دارم، نه
همتی... نه حرکتی... الحمد لله که ماندی و مرا
گرفتار نکردی.

**

سالیانی از آن دیدار و شنید و گفتار می‌گذرد
و هر بار که در نشریه‌ای کم یا زیاد مطالبی را که
به حق در شرح خدمات متصاعدی الی الله درج
شده می‌خواهم... آن گفتار را در دیار یار به یاد
می‌آورم و در خلوت خود به فکر فرو می‌روم و آن
شوخی را به جدّ می‌گیرم... و آن وقت به
سالهای گذشت عمر می‌اندیشم تا ببینم چه
گردهام و حاصل گذران دوران چه بوده است.
... بیشتر عمر را در اندیشه، خود بودن...
تدارک فردائی بهتر دیدن، راحت و فراغت
داشتن... از نعمات زندگی لذت بردن. با
دوستان معاشر بودن، به سفر و تفرّج اوقاتی را
خوش گذراندن...
و اگر اندکی از خود فارغ شدن بود... در
اندیشه، همسر بودن... و آینده‌ای بهتر برای

چند سال پیش که ناخواسته و ناچار وطن
مالوف را ترک کردم پس از سفری پُرخطر، در
میان راه تا منزل مقصد، در یکی از کشورهای
اروپائی به ظاهر به ساحل امنی رسیدم، و
روزهایی در خانه، دوستی قدیمی ماندم تا امکان
ادامه سفر فراهم آید.
دیدار دوست دیرین و سالهای جوانیم اولین
موهبتی بود که در آن دیار نصیبم شد...

کم و بیش از گرفتاریها و مصائب احباب
می‌دانست... و در طول اقامت شرح مشکلات و
دشواریهایم را شنید... روزی از سر شوخی و با
خنده گفت: خوب شد که شهید نشدم... و
جان به سلامت بُردم.

گفتم: لیاقت نداشتم.

گفت: نه، اگر شهید می‌شدی کار دست من
می‌دادی.

و چون علامت استفهام را در چهره‌ام خواند،
با همان لحن شوخ، با خنده و به سبک گفتار
دوران جوانی گفت:

- ... می‌دانی، اگر تو را می‌کشتد شاید
بازماندگان تو از من توقع داشتند به دلیل
دوستی نزدیک ما، به یاد تو و به نام تو شرحی
بنویسم تا در نشریه‌ای چاپ شود... و خوب

پژوهش نامه...؟

مسئولیت‌های محدود در تشکیلات اداری را خدمت بسرا دانستم. و تبرعات اندکم را کریمانه تصور کردم. راستی که دوستم حق داشت که گفت: "خوب شد که شهید نشدی". شهید نشدم و زنده ماندم و کمتر با خود اندیشیدم...

ای که پنجاه رفت و در خوابی

مگر این چند روزه دریابی از وطن مألف دور شدم و در دیار غربت نگران حال خود و خانواده شدم... بار دیگر همسرم... فرزندم... فرزندانم... مشغولیات فکریم شد...

دوباره ساختن، از نو فراهم آوردن... داشتن و لذت بردن... و به تدریج داستان آخرین ماهها و روزهای قبل از دگرگونی کشوم را فراموش کردن و پوچی و بی‌ازشی مال و منال دنیا را از یاد بردن. و در این سوی دنیا که ساحل امن است و با وجود کار و اشتغالات امکان همه نوع خدمتی فراهم ولی من این بار... و در این زندگی دوباره چه کردام؟... عشق را نشار که کردم؟ پیام جان‌فرزای مولایم را به که رساندم؟... در کدام خدمت و حرکت روحانی شریک شدم؟...

افسوس که به اطراف نگاه می‌کنم، می‌یابم که مثل من کم نیستند... ولی وجود آنها نباید برایم آسایش خاطر و وجودان بیار آورد... با آنها چکار

دارم. به حساب خودم باید خودم برسم.

به راستی چه خوب شد که شهید نشدم... که سزاوار این لقب نبودم... ولی مرگ که حتم است و در آن تردیدی نیست. دیر یا زود می‌آید و به دفتر عمر مهر خانه می‌زند...

و آن وقت من هم متتصاعد... الى... الله می‌شوم. ولی آیا به واقع مرا به سوی خدا راهی هست؟!

فرزند خواستن... که بالاترین تحصیلات را داشته باشد... و از اندوخته‌های حاصل عمرم نیز ارث ببرد... و چون در چنان خانعای رشد کرده... زندگی پدر را سرمشق و مدل قرار دهد... و انشاء‌الله که موفق و کامرووا باشد؟!

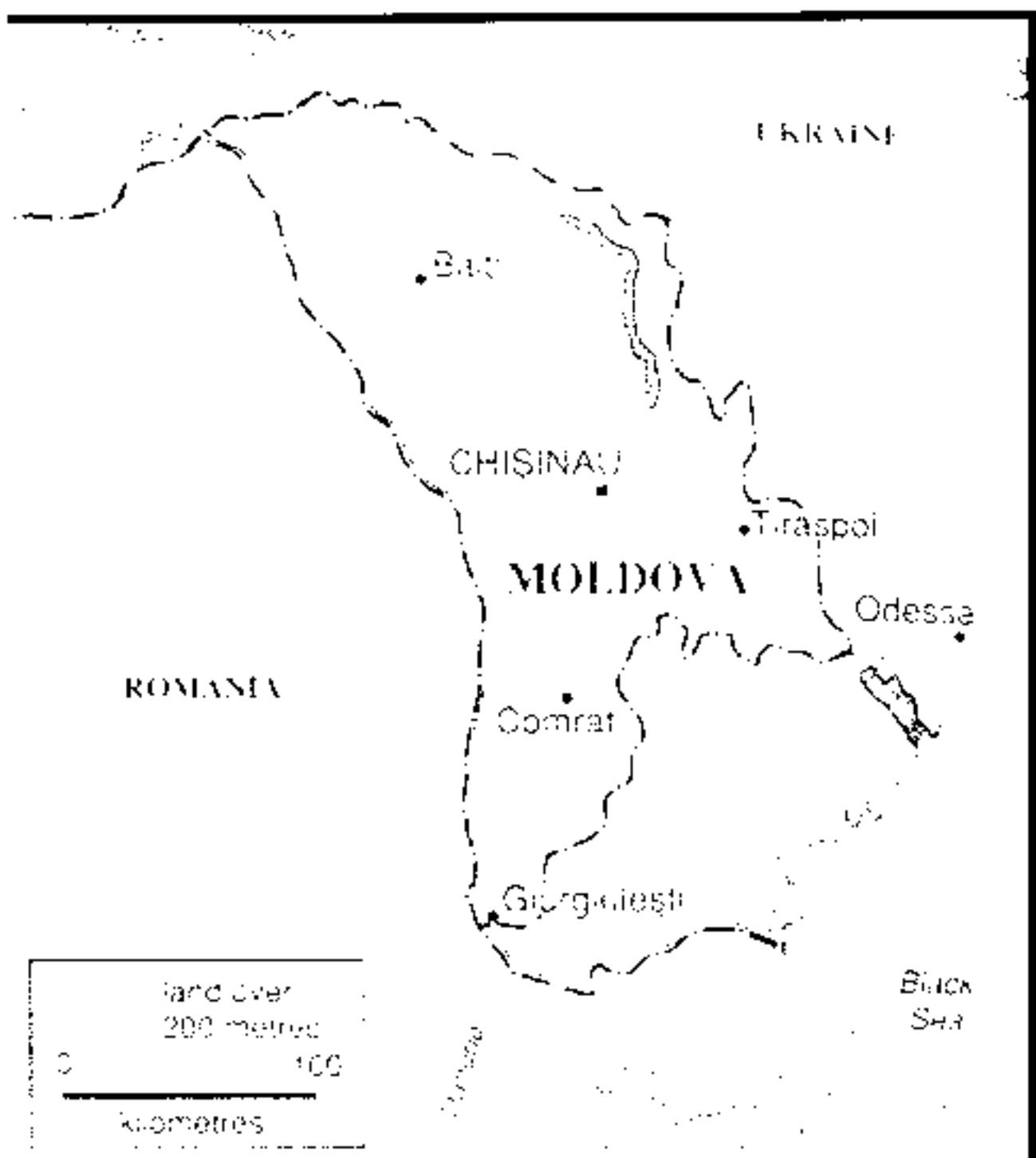
فراتر از این مشغولیات زندگی که به انسان نام همسر و پدر خوب می‌دهد... دیگر چه کردام؟... شاید به یاد مادر و پدر بودن و به جیران عطوفت و مهربانی آنها، دست نوازشی به سرshan کشیدن و خدمتی در حق آنها کردن... با خود می‌اندیشم: این کارها غریزی است. و من اطاعت غریزه را کردام. در وسعت بی‌انتهای جهان در محدوده‌ای تنگ به نام خانه و خانواده، همه عشقها را که در سینه‌ها و دیشه گذاشته شده نثار عزیزان نزدیکم کرده و به آنها مهر ورزیدام، و غم و نگرانیم نیز برای آنها در جهت وضع و حال آنها بوده... ولی برای همسایعam چه کردام؟ برای کوچه... و شهرم، برای اجتماع، برای دنیا... کدام قدم را برداشت‌ام؟... به هدایت چه کس یا کسانی پرداخت‌ام؟...

به موهبت زاده شدن در خانواده‌ای بهائی به این نام نامی شدم و ... به ارشاد مادر و پدر و جامعه، پاک و عزیزی که در آن نشو و نما یافتم و رشد کردم... و تعلیم گرفتم... به بعضی اصول انسانی پایبند شدم... و پایبند ماندم... ولی ثمر آن تربیت را هم نصیب خود کردم. در میدان وسیع خدمات روحانی،

تاریخ مختصر نُمُوذ و استقرار امر

در کشور مُلداوی*

هوشنگ رافت

یکی از کشورهای جدیدی که در چند سال اخیر به نور امرالله منور گردیده و قرار است امسال محفل روحانی ملی آن تشکیل شود جمهوری کوچک مُلداوی Moldavia, Moldava است که سابقاً یکی از جماهیر ۱۶ گانه، شوروی محسوب می‌شد. مُلداوی در جنوب غرب اتحاد شوروی سابق مابین اوکرائین در شرق و رومانی در غرب و دریای سیاه در جنوب واقع است و مساحت آن ۳۲,۷۰۰ کیلومتر مربع (تقریباً مساوی بلژیک) و جمعیت آن بالغ بر ۴ میلیون نفر است.

از کل جمعیت مُلداوی ۶۵ درصد آن بومی بوده و به زبانی شبیه رومانی تکلم می‌کنند و از ملیت‌های دیگر می‌توان ۱۶ درصد اوکرائینی و ۱۲ درصد روس و ۲ درصد یهودی را نام برد.

این کشور دشتها و تل‌های سرسبز و حاصلخیز دارد و کشاورزی منبع اصلی اقتصاد آن را تشکیل می‌دهد. محصولات آن نیشکر، گندم، جو، ذرت، آفتابگردان، تنباکو، میوه و سبزی است. در نیم قرن اخیر صنایع متعددی در آن نیز برپا گردیده از آن جمله کارخانجات ماشین سازی، منسوجات، سیمان و غیره.

جمهوری سوسیالیستی مُلداوی در سال ۱۹۴۰ با انضمام استان بساراتی Bessarabi

رومانی با جمهوری خودمختار مُلداوی که در سال ۱۹۲۴ تأسیس شده بود بوجود آمد و تا سال ۱۹۹۱ یعنی سال تجزیه، شوروی سابق ادامه داشت. در آن سال جمهوری مستقل مُلداوی تشکیل و به عضویت سازمان ملل متحد درآمد.

پایتخت این کشور کیشینو Kishinev است که دارای دانشگاه و آکادمی علوم و هنرستان

* نگارنده بدین وسیله از سرکار خانم نازیلا دبستانی مهاجر عزیز مُلداوی که قسمت اعظم اطلاعات این مقاله و عکس‌های پاران را ارسال داشته‌اند سپاسگزاری می‌نماید و مزید توفيق ایشان را در خدمات تبلیغی مستلت می‌نماید.

سالها به واسطه، صعوبت ارتباط و مخابرہ با اتحاد شوروی چندان امکان تقویت و تزئید معلومات برای مؤمنین تازه تصدیق نبود ولی خانم کروگر با حکمت و درایت با آن دو نفر کم و بیش در ارتباط بود و تعالیم امر را تا حد امکان به آنان می‌آموخت و از پیشرفتها و تحولات جامعه، جهانی بهائی ایشان را مطلع و مسرور می‌ساخت. گاهی از طریق مسافرین به مسکو خصوصاً توسط جانب مظفر نامدار که غالباً به واسطه، امور تجارتی به شوروی سفر می‌کردند آثار امری را به یکی از دوستان و آشنایان خانواده، مالی که مقیم مسکو بودند می‌رساندند. آن آثار امری و مذاکرات تبلیغی به امر الهی ایمان آوردهند.

خانم مالی نیز در ملداوی با رعایت کمال حکمت امر را به بعضی از دانشجویان دانشگاه که از شاگردانش بودند ابلاغ کرد. در سال ۱۹۹۰ با شروع فعالیت‌های علنی بهائیان در شوروی، نخستین کنفرانس عمومی و سرتاسری تبلیغی در ماه نوامبر در مسکو با شرکت بیش از ۲۰۰ نفر از نمایندگان بهائیان از غالب جمهوری‌های شوروی برگزار شد. خانم مالی هم برای حضور در آن کنفرانس دعوت شده بود ولی چون خود امکان سفر نداشت از یکی از شاگردان سابق خود دوشیزه لودمیلا بتزا تو Ludmila Botezatu که با او آشنا بود ولی هنوز مؤمن نشده بود خواهش کرد که بجای او به آن کنفرانس تاریخی برود. این خانم جوان باستعداد موفق به شرکت در آن کنفرانس تاریخی بسیار گرم و روحانی شد و در همان کنفرانس ایمان خود را به امر الهی اعلام نمود. پس از مراجعت به ملداوی خانم لودمیلا که مدیر یک مدرسه بود

است، همانطور که ذکر شد اقلیت روس و اوکراینی قابل ملاحظه‌ای در آن جمهوری زندگی می‌کنند و در چند سال اخیر کشمکش بین روس‌ها و ملداوی‌ها تا اندازه‌ای باعث برهم خوردن وحدت آن کشور شده بود چه که روس‌ها خواهان جمهوری خودمختاری در شرق رود دنیستر Dnestr که محل اسکان اکثریت روسی‌زبان‌ها است شده بودند. ولی به نظر می‌رسد که این قضیه فعلاً قیصه یافته و وحدت ملی مجدداً بازگشته است.^۱

آغاز تبلیغ و استقرار امر

هرچند قبل از انقلاب اکتبر سال ۱۹۱۷ پیام امر بدیع به محافل و مراکز علمی و ادبی کیشینو رسیده بود و روشنفکران آن کشور به واسطه، مقالات مندرج در جرائد روسیه در پیرامون درام باب نوشته، ایزابلا گرینوسکایا از ظهور دیانت جدید مطلع شده بودند ولکن تا آنجا که مدارک موجود گواهی می‌دهد کسی از اهالی آن دیار در ظل امرالله وارد نشده بود.

اولین نفسی که جهت تبلیغ به ملداوی سفر کرد سرکار خانم آنا ماریا کروگر Anna Maria Krüger مهاجر ثابت قدم کشور بلغارستان است که در اوائل دهه ۸۰ میلادی سه تا چهار بار به ملداوی سفر کرد و سرانجام در سال ۱۹۸۴ به تبلیغ یک بانوی استاد زبان فرانسه در دانشگاه Larissa کیشینو خانم لاریسا سرگاوینا مالی Sergavina Mali وladimir Antolo-vich Mali موفق گردید. این زوج بهائی شروع به ترجمه، آثار امری به زبان ملداوی نمودند. (اولین کتاب مجموعه، مناجات بود که با خط سیریلیک یعنی روسی به طبع رسید). در آن

خانم‌ها لودمیلا بتزاتو، آنا ماریا کروگر و نازیلا دبستانی در ارض اقدس - ۱۹۹۲ میلادی

النجامد منجر به استقرار خانم نازیلا دبستانی به عنوان مهاجر در کیشینو به مدت سه سال و نیم گردید. در ماه می ۱۹۹۱ موقع ورود مشارالیها تعداد احباب به ۹ نفر بالغ گردید و با حضور خانم شمسی صداقت مهاجر آدیسا و رئیس محفل ملی شوروی اولین محفل مقدس روحانی شهر کیشینو تشکیل شد.

با همت این دختر فداکار مهاجر و هدایت محفل روحانی و مبلغین سیار دیگر، تبلیغ رونقی عجیب یافت و تعداد بهائیان به تدریج رو به افزایش نهاد. جامعه، کیشینو حظیره القدسی ابتداء کرد و این امر مطابق معمول به واسطه، سخاوت و اعانت احباب ایرانی تحقق پذیرفت. عدد یاران در آن شهر اینک به ۱۵۰ نفر بالغ شده است. احباء مُلداوی کم کم به فکر توسعه، دامنه امر در جمهوری خود افتاده و اقدام به سفرهای تبلیغی به شهرهای دیگر آن کشور نمودند و حالیه در ۵ شهر دیگر مراکز و جوامع بهائی تأسیس گشته که از آن جمله در ۲ شهر که شرح آن

امر را به چند تن از شاگردان خود معرفی کرد که عده‌ای از آنان پس از تحقیق و مطالعه ایمان آورده‌اند.

قابل ذکر است که در تابستان ۱۹۹۰ یک گروه جوان هنرمند از مرکز جهانی جهت ابلاغ امر به شوروی عزیمت کردند. نام این گروه Daystar بود که ضمن مسافرت خود به کیشینو نیز سفر کرده و برنامهای هنری- موسیقی اجراه کردند و چند تن از شرکت‌کنندگان بعداً موقع به تصدیق شده و در تشکیل اولین محفل روحانی آن شهر سهم مؤثری بازی کردند. یکی از مهاجرین کانادائی اوکرائین دختر جوانی به اسم Sandy Sparrow بود که در سفرش به امریکا دوستان را به مهاجرت به مُلداوی تشویق کرد و در مراجعت یک دختر جوان ایرانی- امریکائی به اسم نازیلا دبستانی که تازه کالج خود را به پایان رسانده بود را برای سفری تبلیغی به اوکرائین و سپس مُلداوی با خود به همراه آورد. این سفر که قرار بود ۲ هفته بطول

جمعی از احبابی
کیشینو هنگام
ملاقات با شهردار
شهر

روحانی آن شهر نیز تأسیس گردید.
۲- سومین محفل ملداوی در شهر Tiraspol که در منطقه، روسی زبان واقع است در ژانویه، ۹۵ همان آقای ایگور دوشنکو که اصلاً از اهل همان منطقه است برای تبلیغ به Tiraspol عزیمت نمود و در ظرف مدت کوتاهی عده‌ای از اهالی ایمان آوردند و به تشکیل محفل روحانی توفيق یافتند. جناب هارتموت گروسمن عضو دارالتبیغ بین‌المللی در فوریه، ۹۵ آن شهر را دیدن کردند. نظر به استعداد مردم آن شهر در تابستان ۹۵ یک طرح تبلیغی برای تسهیل امر تبلیغ دسته جمعی در آن نقطه به مرحله، اجراء گذاشته شد و امید است بزودی نتایج مفید آن بصورت اقبال گروهی ظاهر شود.

در پایان این نوشته، کوتاه باید یادآور شد که در شهر دیگری به اسم کمرات Komrat که ساکنین آن اصلاً تُرك‌نشدند و در جمهوری

بقیه در صفحه، ۳۱

خواهد آمد محفل روحانی محلی انتخاب شده و بدین ترتیب تعداد کل محافل اکنون به ۳ بالغ گردیده است.

۱- دومین محفل روحانی ملداوی در شهر بلتسی Beltsy در تابستان ۹۴ انتخاب شد. داستان استقرار امر در بلتسی از این قرار است که ابتدا، ۲ بانوی محلی از آن شهر به جلسات تبلیغی احباب، کیشینو که هر ماه یک بار تشکیل می‌شد مرتباً حضور یافتند و هر دو بانوی مزبور پس از مدتی تحقیق موفق به ایمان شدند. در تابستان ۹۴ یک گروه تبلیغی از کیشینو به بلتسی سفر کرده و با ابلاغ امر به جوانان و نفوس مستعد، ۸ نفر دیگر وارد جامعه، اسم اعظم شدند. بلاfacسله یکی از احباب مطلع به اسم ایگور دوشنکو Igor Dushenko به آن شهر اعزام شد تا یاران جدید الایمان را برای تشکیل محفل مساعدت نماید. وی در این مسافت تبلیغی ۸ نفر دیگر را تبلیغ نمود و بدین ترتیب در طی تابستان ۹۴ جمیعاً ۱۶ نفر به خلت ایمان مزین شده و چنانچه ذکر شد محفل

ابعاد جهان شمول ادیان آسمانی

دکتر نصرت الله محمدحسینی

Progressive Revelation خود گویای آنست که ادیان گذشته همه جهانی بوده‌اند و مظاهر مستقله، قبل یکی پس از دیگری اهداف ظهورات پیشین را تکمیل فرموده‌اند. حضرت ولی امرالله در توقيع مبارک "هدف نظم بدیع جهانی" The Goal of a New World Order به توانائی نیروهای مدیره، جهانی ادیان گذشته- "The potency of... world directing forces... religiosity of the past" ions of the past در توقيع "روز موعود فرا رسید" The Promised Day Is Come بر وجود تناسب تکامل وحی با درجه، تکامل اجتماعی کل جامعه، انسانی تصریح می‌فرمایند.^۲ این بیان می‌رساند که هر ظهور مستقل الهی در عصر خود هدفش تربیت و هدایت نوع انسان بوده است. اما بیان مبارک در توقيع نوامبر ۱۹۴۵ میلادی در آنجا که عنوان "دیانت جهانی" World Faith را برای هر یک از ادیان گذشته بکار می‌برند رافع ابهام است.^۳

حضرت باب در کتاب بیان فارسی (باب پنجم از واحد پنجم) به جهانی بودن ادیان بدینگونه اشاره فرموده‌اند: «ملخص این باب آنکه در هر ظهوری آنچه ما علی الارض است در ظل ظهور بعد باید واقع شود.» پس از این بیان مبارک بلافاصله در خصوص جهانی بودن اسلام

چندی پیش در یکی از محافل محاوره، احباب فارسی‌زبان که در کلمبیای انگلستان (از ایالات کانادا) منعقد شده بود یکی از دوستان فرمود چرا ایادی فقید امرالله جناب جورج تاونزند George Townshend در مقدمه‌ای که بر اثر جاودانه، حضرت ولی امرالله God Passes By مرقوم داشته‌اند ادیان پیش از ظهور حضرت بهاءالله را "ادیان جهانی" The World Faiths خوانده‌اند و مشتاق بود که پاسخ دریافتی در نشریه، پیام بهائی منتشر شود. از قضا، هفت‌پیش نیز این عبد مرقومه‌ای از یکی از سروران عزیز خویش دریافت داشت که در آن اظهار اشتیاق به بحث پیرامون زمان اعلان و تفییذ اهداف جهان شمول امر مقدس بهائی شده بود. در این پژوهش فشرده تلاش گردیده که هر دو نکته (البته در حد توان نگارنده) به اختصار کاویده شود.

بیان ایادی فقید امرالله جناب جورج تاونزند^۱ مستند است به بیانات طلعت مقدسه، بهائی. پیش از نقل بیانات مبارکه در این خصوص باید متذکر شد که اولاً نفس درج مطلب در مقدمه، God Passes By بدین معنی است که موضوع، مورد تأیید حضرت ولی امرالله قرار گرفته است. ثانیاً موضوع تکامل وحی

عمومیه پرداخت. دوباره از برای اسرائیل تأسیس عزت ابدیه فرمود و تعلیماتی منتشر کرد که اختصاص به اسرائیل نداشت بلکه تأسیس سعادت کلیه از برای هیئت اجتماعیه بشریه نود». (صفحه ۱۲) و نیز در همان کتاب مبارک آمده است: «حضرت مسیح فرداً وحیداً علم صلح و صلاح را بلند فرمود... چقدر از دول و ملل مختلفه بودند مثل روم و فرانسه و آلمان و روس و انگلیز و سائین کل در زیر یک خیمه درآمدند. مقصد اینست که ظهور حضرت مسیح سبب الفت فیمابین این اقوام مختلفه گردید.» (صفحات ۷ و ۸). و نیز در آن کتاب می‌فرمایند: «ملاحظه نمائید که بعد از حضرت مسیح به قوت محبت الله چقدر ام و اجناس و قبائل و شعوب مختلفه در ظل کلمه الله درآمد و مباینت و اختلاف هزارساله به کلی محو و نابود شد. اوهم جنس و وطن از میان برفت و اتحاد جان و وجودان حاصل گردید.» (صفحه ۲۲).

در خطابات مبارکه نیز بر جنبه، جهانی بودن ظهور حضرت مسیح تأکید گشته است.^{۱۰} به شائی که در یک موضع می‌فرمایند که حضرت مسیح «جمعی را در ظل خیمه، وحدت عالم انسانی جمع کرد و تربیت فرمود.»^{۱۱} عنایین مذکور در کتاب مفاوضات "ظاهر نبوت کلیه" (صفحه ۱۲۴) "ظاهر کلیه، الهیه" (صفحه، ۱۱۹) "ظاهر ظهور کلی" (صفحه، ۱۲۸) "ظاهر کلی الهی" (صفحات ۱۲۹-۱۳۲) "مریّ کلی"^{۱۲} (صفحه، ۲۰) که بر ظهورات مستقله در ادوار پیشین و نیز حضرت باب اطلاق گردیده خود گویای آنست که این ظهورات مقدسه جهانی بوده‌اند. از آثار حضرت باب نیز توان دریافت که ظهور مبارک آن حضرت به جهت جمیع اهل عالم بوده است. خطابات مبارکه به کافه، اهل ارض از

می‌فرمایند: «مثلاً در ظهور رسول خدا لایق بود که کل ما علی الارض در ظل او مؤمن شوند. آنچه که نشه از ضعف مسلمین بوده والا لیاقت از برای آن دین بوده.» جمال ابھی^{۱۳} به منظور تصريح بر جهانی بودن ظهور رسول اکرم از جمله آن حضرت را "سید عالم و مریّ ام" توصیف می‌فرمایند.^{۱۴} حضرت عبدالبهاء از جمله حضرت رسول اکرم را با عنوان "مریّ کل" یاد فرموده‌اند.^{۱۵} از بیان مبارک حضرت بهاء الله در کتاب ایقان (صفحه، هشت) مستفاد می‌شود که ظهور حضرت ابراهیم نیز جهانی بوده است. قوله الاحلى^{۱۶}: «و بعد جمال خلیل کشف نقاب نمود و علم هدی مرتفع شد و اهل ارض را به نور تقی دعوت فرمود.» در آثار حضرت عبدالبهاء، به کرات به جنبه، جهانی شریعت حضرت موسی اشاره گردیده است. از جمله در خطابه، مبارک در کنیسه، یهودیان سانفرانسیسکو می‌فرمایند: «بنی اسرائیل در نهایت درجه، فقر و ذلت و توحش و جهالت بودند که حضرت موسی مبعوث شد. با آنکه به ظاهر چوپانی بود ولکن به قوت دین، عظمت و اقتداری عجیب ظاهر نمود. نبوتش در عالم شیوع یافت. شریعتش مشهور آفاق گردید.»^{۱۷} حضرت بهاء الله در یکی از الواح از قول حضرت مسیح به جهانی بودن مسیحیت اشاره فرموده‌اند، قوله الحق: «و من آدم از برای اشتعال اهل عالم.»^{۱۸} و در لوح دیگر می‌فرمایند: «اصحاب عیسیٰ عالم را صید نمودند.»^{۱۹} در آثار حضرت عبدالبهاء به کرات بر جهانی بودن ظهور حضرت مسیح تصريح گردیده است. در کتاب مفاوضات ذیل عنوان "حضرت مسیح" چنین آمده است: «حضرت مسیح به قوهٔ خارق العاده شریعت عتیقه، موسویه را نسخ فرمود و به تربیت اخلاق

عیسی مسیح عادل و اوست کفاره به جهت گناهان ما و نه گناهان ما فقط بلکه به جهت تمام جهان نیز.» در کنار آیات مربوط به بعد جهان شمول امر حضرت مسیح آیاتی در انجیل جلیل زیارت می‌گردد که هدف اساسی ظهور آن حضرت را هدایت آل ابراهیم خصوصاً خاندان اسرائیل مقرر می‌دارد. در رساله عبرانیان (باب دوم، آیه هفدهم) تصریح است که حضرت مسیح برای دستگیری نسل حضرت ابراهیم ظاهر شده‌اند. اگرچه گاه همه مؤمنان به مسیح نسل ابراهیم تلقی گردیده‌اند.^{۱۵} در انجیل متی (باب دهم، آیات پنجم تا هفتم) تصریح است که حضرت مسیح به شاگردان خویش توصیه فرموده‌اند که «از راه امتها مروید و در بلدی از سامریان داخل مشوید بلکه نزد گوسفندان گم شده، اسرائیل بروید.» شاید نقل داستان ذیل از انجیل متی شاهد صدق این مدعای باشد که هدف اصلی ظهور حضرت مسیح تربیت قوم اسرائیل بوده است. در باب دوم از انجیل مذکور (آیات بیست و دوم تا بیست و نهم) چنین مسطور است: «ناغاه زن کنعتانیه^{۱۶} از آن حدود بیرون آمده فریاد کنان وی را (حضرت مسیح را) گفت خداوندا، پسر داؤدا، بر من رحم کن زیرا دختر من سخت دیوانه است. لیکن هیچ جوابیش نداد تا شاگردان او پیش آمده خواهش نمودند که او را مرخص فرمای زیرا در عقب ما شورش می‌کند. او در جواب گفت فرستاده نشده‌ام مگر به جهت گوسفندان گم شده، خاندان اسرائیل. پس آن زن آمده او را پرستش کرده گفت خداوندا، مرا یاری کن. در جواب گفت که نان فرزندان را گرفتن و نزد سگان انداختن جائز نیست. عرض کرد بلی خداوندا زیرا سگان نیز از پاره‌های افتاده سفره، آقایان خویش

جمله در موضع متعدده، کتاب عظیم قیوم الاسما، مبین این حقیقت است. در سوره چهل و هشتمن این اثر جلیل می‌فرمایند: «یا اهل الارض ادخلوا فی هذا الباب كافة.» و در سوره شصت و هفتم می‌فرمایند: «یا اهل الارض قالله قد جائكم الذکر بالبرهان الاکبر.»^{۱۷}

با آنکه جهانی بودن ادیان گذشته به استناد نصوص مبارکه، امر بدیع مسلم است ولکن هرگز با بعد شمول و جامعیت امر مقدس بهائی برابری نتواند. زیرا هدف ادیان گذشته به تصریح حضرت ولی امرالله تسطیح طریق به منظور آماده نمودن اقوام و ام برای ظهور جمال ابهی در عصر بلوغ عالم بوده است.^{۱۸} ادیان گذشته اگرچه اصولاً قابلیت و لیاقت جهانی بودن داشته‌اند ولکن هدف اصلیشان در وهله اولیه به تصریح نصوص نازله در کتب مقدسه، همان ادیان هدایت و تربیت قوم و ملت خاص بوده است. برای مثال انجیل جلیل به هر دو نکته اشاره کرده است. در انجیل مرقس (باب شانزدهم، آیات چهاردهم و پانزدهم) آمده که حضرت مسیح پس از شهادت بر شاگردان خویش ظاهر گردید و بدانان فرمود: «در تمام عالم بروید و جمیع خلائق را به انجیل موعظه کنید.»^{۱۹} پولس رسول در رساله، خویش خطاب به غلاطیان (باب سوم، آیات ۲۷ و ۲۸) می‌گوید: «زیرا همه، شما که در مسیح تعمید یافتد مسیح را در بر گرفتید. هیچ ممکن نیست که یهود باشید یا یونانی و نه غلام و نه آزاد و نه مرد و نه زن زیرا که همه، شما در مسیح عیسی یک می‌باشید.» در رساله، اول یوحنا رسول (باب دوم، آیات نخست و دوم) نیز چنین آمده است: «ای فرزندان من، این را به شما می‌نویسم تا گناه نکنید و اگر کسی گناهی کند شفیعی داریم نزد پدر یعنی

ابهی' در تفسیر سوره، شمس تصریح می‌فرمایند که در هر دور، ملتی از ملل ارض از انوار یک شمس از شموس مشرقه منور گردیده است.^{۱۷} با توجه به آنچه معروض گشت روشن می‌شود که اگرچه ادیان گذشته به جهت جهانیان تأسیس گشته‌اند و به عبارت دیگر قابلیت و لیاقت جهانی بودن را داشته‌اند ولکن هدف اصلیشان تربیت قوم و ملتی خاص بوده است. لذا این جهانی بودن جنبه، نسبی داشته و با توجه به اصل تکامل وحی Progressive Revelation و تکامل جامعه، انسانی طی ادوار به جنبه، اطلاق خود تزدیکتر گردیده است. اگر در ادیان گذشته چند ملت متحده گردیده‌اند در عصر جمال ابهی' کل ملل عالم متحده شده و خواهند گشت. به استناد بیان حضرت ولی امرالله (که خود مستند به بیان حضرت باب در باب پنجم از واحد پنجم بیان فارسی است) ادیان گذشته جهانی بودند ولکن قصور پیروان آن ادیان سبب گشت که وحدت انسانی در مفهوم کامل خود تحقق نیابد. به فرموده، مقام ولایت این موضوع بر امر جمال اقدس ابهی' تسری ندارد و وحدت عالم انسانی (در مفهوم کامل خود) در این عصر روحانی به هر حال تحقق خواهد یافت. البته قصور اهل بها، در اجراء تعالیم و انتشار سریع امر مبارک ممکن است سبب تعویق تحقق این وحدت کامله شود.^{۱۸} اینکه معروض گشت "تحقیق وحدت عالم انسانی در مفهوم کامل خود"، مستند به نصوص و مخصوص این ظهور اعظم است. در لوح کلمات فردوسیه می‌فرمایند: «این یک شبر عالم یک وطن و یک مقام است.»^{۱۹} در کتاب عهدی می‌فرمایند: «از ملکوت بیان مقصود عالمیان نازل شد آنچه که سبب حیات عالم و نجات ام است.»^{۲۰} لذا هم هدف وحدت عالم

می‌خورند. آنگاه عیسی' در جواب او گفت ای زن، ایمان تو عظیم است. تو را بر حسب خواهش تو بشود که در همان ساعت دخترش شفاء یافت.»

برای اثبات نکته، مورد بحث (هر دو جنبه، جهانی و قومی ادیان آسمانی گذشته) به آیات قرآن شریف نیز می‌توان رجوع نمود. در مواضعی از این کتاب آسمانی تصریح است که رسول اکرم برای کل ناس مبعوث گردیده‌اند. از جمله در سوره، سباء (ایه، بیست و هشتم) خطاب به آن حضرت چنین نازل گشته است: «و ما ارسلناك الا كافة للناس بشيراً و نذيراً ولكن اكثرا الناس لا يعلمون.» در این آیه، مبارکه اشارت به جنبه، جهانی آئین اسلام گردیده و اضافه شده است که اکثر ناس از این نکته، دقیقه ناآگاه‌اند و از حقانیت ظهور مبارک اطلاع نیافتنده‌اند. با آنکه رسول اکرم به استناد اینگونه آیات مبارکه بشیر و نذیر به جهت عالمیان محسوب گردیده‌اند در موضع دیگری از قرآن شریف تصریح است که هدف اصلی نزول این کتاب شریف انذار مردم آم القری' (مکه) و اطراف آن بوده است. قوله الاعلى: «و كذلك اوحينا اليك قراناً عربياً لتنذر آم القرى' و من حولها» (سوره، شوری، آیه، هفتم). حرف "لام" در عبارت "لِتُنذِّرَ" لام تعليل و انحصار است.

آئین حضرت باب نیز که جهانی بوده (و مستندات آن را قبل از زیارت کردیم) هدف اصلیش ایجاد وحدت کلمه در اعتقاد به موعد اسلام و در تیجه آماده نمودن مسلمین برای ظهور رب العالمین جمال اقدس ابهی' بوده است. چنانکه در صحیفه، عدیله بدین نکته اشاره نموده می‌فرمایند: «تا آنکه سبیل اختلافات را به نقطه وحدت برساند.» بدین جهت است که جمال

فرمایند
در یک
۱۷.
سود که
سیز
بیفت
پیشان
از این
وجه به
P10 و
حلاق
دیان
جمال
گشت.
خود
تجهیز از
گذشته
سبب
خود
موضوع
وحدت
عصر
تصور
مر
وحدت
تحقیق
خود.
عظم
از این
در
مقصود
شنا و
عالیم

پیام بهائی شماره ۱۹۷

این خصوص آنقدر وفیر است که نقل آنها در این پژوهش فشرده میسر نیست لذا به همین چند فقره کفايت می شود.

این ابعاد جهان شمول امر مقدس بهائی از همان آغاز ظهور جمال ابهی ملموس و محسوس بوده است. اینکه برخی تصور کردند چون ابلاغ عمومی امر مبارک از ادرنه آغاز گردیده لذا خطابات قلم اعلی در سالهای پیش از ابلاغ عمومی امر به جماعات محدود و مخصوص است با محتوای آثار نازله در ایام بغداد موافقت ندارد. برای مثال در کلمات مبارکه، مکنونه که در سال ۱۸۵۶ میلادی (۱۲۷۴ هـ. ق.) در بغداد از قلم اعلی نازل گردیده به "پیران ارض"، "اغنیای ارض"، "ظالمان ارض" و "ابناء الانسان" خطاب گردیده است. در یکی از الواح نازله در ایام رضوان می فرمایند: «قم بین الام ب لهذا الاسم الاعظم...»^{۲۶} در موضع دیگر لوح مذکور می فرمایند: «أَنَا جَعْلُنَاكَ الصُّورَ الْأَعْظَمَ لِحَيَاةِ الْعَالَمِينِ.» همانگونه که حضرت باب در نخستین شب اظهار امر مبارک در سوره الملک از کتاب قیوم الاسماء به اهل ارض و کل ملوک و ابناء ملوک عالم خطاب فرموده‌اند جمال اقدس ابهی نیز در صبح ظهور حضرتشان به عالمیان خطاب فرموده‌اند. نکته دقیقه در اینجا اینست که توجه اصلی جمال ابهی در سالهای نخستین ظهور بر تربیت و آماده نمودن اهل بیان برای پذیرش ظهور عظیم حضرتشان است و چون سین مهلت سر آمده است و اهل بیان آماده، پذیرش امر جدید رحمن گشته‌اند ابعاد جهان شمول امر اعظم با صراحة و تأکید بیشتر به آنان و کل جهانیان اعلام گردیده است. به هر حال تربیت و آماده نمودن اهل بیان مانع آن نبوده که جنبه‌های جهان شمول امر اعظم آشکار شود.

انسانی است و هم وسائل تحقیق آن از قبیل ارتباط عجیب و کامل نقاط عالم و ام و تساوی حقوق اعضاء جامعه، جهانی انسانی و از جمله زنان با مردان در این یوم از قلم رحمن تصریح و تبیین گشته است. دیگر در کتاب آسمانی سخن از نجات مشرکان، لزوم اطاعت بر دگان از آقایان و یا حرمت وعظ زنان در معابد ترسایان نیست. سخن از وحدت کل نوع انسان است. ابعاد جهان شمول امر بهائی محدود به حدود زمان و مکان نیست. هدف امر بهائی تربیت قوم مخصوص نیست. اینست که حضرت عبدالبهاء در بیان اهداف اصلیه، ادیان جهان می فرمایند: «در هر ظهوری که اشراق صبح هدی شد موضوع آن اشراق امری از امور بود ... در این دور بدیع و قرن جلیل اساس دین الله و موضوع شریعت الله رافت کبری و رحمت عظمی و الفت با جمیع ملل ... و اعلان وحدت عالم انسان است.»^{۲۷} به تصریح حضرت ولی امر الله ظهورات گذشته مظاهر مقدماتی Preliminary Manifestations برای تسهیل طریق به منظور تحقیق ظهور یوم الله و وحدت کل ارض و عالم انسانی در مفهوم خاص بوده‌اند.^{۲۸} به فرموده، حضرت ولی امر الله امر مقدس حضرت بهاء الله "تمام بشریت را فرا خواهد گرفت" (مفاد بیان مبارک).^{۲۹} در توقيع مبارک "ظهور مدنیت الهی" The Unfoldment of World Civilization هدف نظم بدیع جهان آرای حضرت بهاء الله را "وحدت کامل تمامی نوع انسان" می فرمایند.^{۳۰} در موضع دیگر از آن توقيع جلیل، اعظم رسالت ظهور حضرت بهاء الله را "تحقیق وحدت سازمانی (اداری) و روحانی کل جامعه، ملل" بیان می فرمایند.^{۳۱} زیرا در ادوار گذشته صرفاً وحدت برخی از ملل تحقیق یافته است. نصوص مبارکه در

- ۱- آمریکا)، طهران: مؤسسه ملی مطبوعات امری، ۱۲۷ بدیع، ص ۲۰۹. در خصوص جهانی بودن شریعت حضرت موسی همچنین رجوع فرمایند به صفحه ۲۴۸ جلد دوم مکاتب و صفحات ۱۲ و ۷۲ مفاوضات حضرت عبدالبهاء.
- ۲- مجموعه اقتدارات، خط جناب مشکین قلم، سال ۱۲۱ هجری قمری، ص ۱۰۱.
- ۳- مجموعه اشرافات، ص ۲۷۲.
- ۴- از جمله رجوع فرمایند به صفحات ۶۱، ۳۷، ۶ و ۳۱۴ جلد دوم از خطابات حضرت عبدالبهاء.
- ۵- مأخذ بالا، ص ۳۱۴.
- ۶- برای زیارت فقراتی از خطابات حضرت باب به اهل ارض از جمله رجوع فرمایند به صفحات ۲۷-۲۶ کتاب "یوسف بهاء در قیوم الاسماء" به قلم نگارنده سطور، طبع مؤسسه معارف بهائی، دانداس، آنتريو (کانادا)، ۱۹۹۱ میلادی.
- ۷- از جمله رجوع فرمایند به: The Unfoldment of World Civilization. In the world Order of Bahá'u'lláh. p. 166.
- ۸- آیات منقول از الجیل از نسخه ترجمه فارسی این اثر جلیل که در سال ۱۸۹۵ میلادی در انگلستان (لندن) به طبع رسیده اخذ گردیده است.
- ۹- از جمله رجوع فرمایند به رساله پولس رسول به غلاتیان (باب سوم، آیه بیست و نهم).
- ۱۰- اما در الجیل مرقس (باب هفتم، آیه بیست و ششم) این زن یونانی و از اهل فنیقیه خوانده شده است.
- ۱۱- عین بیان مبارک در توضیح یک معنی از معانی شمس چنین است: ثم في مقام تطلق على الأنبياء الله و صفوته لأنهم شموس اسمائه و صفاتهم بين خلقه. لولهم ما استضاء احد بانوار العرفان كما ترى ان كل ملة من ملل الأرض استضاءت بشمس من هذه الشموس المشرقات» (مجموعه الواح مبارکه، حضرت بهاء الله، طبع مصر: مطبعه سعاده، ۱۹۲۰ میلادی، صص ۸-۷).
- ۱۲- رجوع فرمایند به:

لذا از همان آغاز ظهور، بیانات جمال ابھی خطاب به عالمیان است. مجددًا معرض می‌گردد که توجه مخصوص به اهل بیان مانع صدور خطابات به اهل جهان نبوده است ولکن هرچه زمان گذشته جنبه‌های جهان شمول امر اعظم بازتر گشته تا مرحله اکمال غائی امرالله Consummation اقدس ناموس مقدس و کتاب احکام در مفهوم احسن نازل گردیده است. این قسطاس اعظم و الواح متمم آن ابعاد جهان شمول همه ادیان گذشته را توسعی بخشیده و مواعظ وحدت کل نوع انسان را مرتفع کرده است.

یادداشتها

- ۱- رجوع فرمایند به: Shoghi Effendi, God Passes By, Wilmette, Illinois, 1970, Introduction, p. iii.
- ۲- رجوع فرمایند به: The Goal of a New World Order. In the World Order of Bahá'u'lláh. Wilmette, Illinois: Bahá'i Publishing Trust, 1969, p. 33.
- ۳- The Promised Day is Come. Wilmette, Illinois, 1941, p. 123.
- ۴- رجوع فرمایند به مرقومه حضرت ولی امرالله به امضاء منشی مبارک مورخ نوزدهم نوامبر ۱۹۴۵ و مندرج در Bahá'i News امریکا، شماره ۲۱۰، صفحه سوم (اگست ۱۹۴۸). عین بیان چنین است: "One cannot call one world faith superior to another, as they all come from God: they are progressive, each suited to certain needs of the times."
- ۵- مجموعه اشرافات، ص ۲۹۳.
- ۶- مفاوضات حضرت عبدالبهاء، طبع لیدن- هلند، ۱۹۰۸ میلادی، ص ۱۹.
- ۷- خطابات حضرت عبدالبهاء، جلد دوم (در سفر

- چنین است: "It embraces the whole of mankind".
 (صفحه ۲۲ توقيع مبارک The World Order of Bahá'u'lláh مندرج در مجموعه به همین نام).
 ۲۴- عين بيان مبارك چنین است: "... the complete unification of the entire human race."
 مجموعه The World Order of Bahá'u'lláh ص ۱۶۲.
 ۲۵- مأخذ بالا، ص ۱۶۳. عين بيان مبارك چنین است: "... organic and spiritual unity of the whole body of nations..."
 ۲۶- اشراق خاوری، عبدالحمید، آیام تسعه، طبع طهران: مؤسسه ملی مطبوعات امری، ۱۲۱ بدیع، صص ۲۵۴-۲۵۵.

خصوصاً جوانان در این امور پیش قدم هستند. در شهر کیشیتو حظیره القدس خریداری شده که در آینده مرکز ملی بهائی آن جمهوری خواهد شد. مُداوی فعلاً در تحت اشراف محفل منطقه‌ای اوکرائین اداره می‌شود ولی در رضوان ۱۹۹۶ یعنی پایان نقشه، سه ساله آن کشور خود دارای محفل ملی مستقل خواهد شد.

یادداشت

۱- روس‌های مقیم مُداوی با حمایت ارتش روسیه و لشکر ۲۱۴ یک «جمهوری خودمختار» به نام Transnistria در آن کشور تأسیس کردند که در امور داخلی مستقل از جمهوری مُداوی عمل می‌کند.

Hornby, Helen. *Lights of Guidance*, New Delhi, India: Bahá'i Publishing Trust, 1983, pp. 349-50. (From a letter written on behalf of Shoghi Effendi to the National Spiritual Assembly of the United States and Canada, February 20, 1932).

۱۹- مجموعه الواح مبارکه، حضرت بهاءالله، طبع مصر، ص ۱۲۲.

۲۰- مأخذ بالا، ص ۴۰۳.

۲۱- مکاتیب حضرت عبدالبهاء، جلد دوم، طبع مصر: مطبوعه کردستان العلمیه، ۱۳۰۳ هجری قمری، صص ۲۶۵-۲۶۶.

۲۲- رجوع فرمایند به:

Shoghi Effendi, *The Unfoldment of World Civilization. In the World Order of Bahá'u'lláh*. p166.

۲۳- عین بيان مبارك در خصوص امر حضرت بهاءالله

بقیه از صفحه ۲۴

کوچکی به نام گاگائوز Gagauz که از اجزاء مُداوی است زندگی می‌کنند، فعالیت‌های تبلیغی به همت جمعی از یاران کشور ترکیه از ماه آگست ۱۹۹۴ آغاز شده و تا بحال چندین نفر منجمله یکی از اساتید دانشگاه که شخصیت علمی و اقتصادی معروفی است در ظل امر وارد شده‌اند. امید می‌رود با ادامه فعالیت‌های احباب و کمک یاران تُرك، این منطقه در آینده شاهد اقبال جمع کثیری از نفوس مستعد گردد. جناب ایلخان سرزگین از اعضاء هیئت مشاورین قرار است گروهی از جوانان را جهت تبلیغ به آن جمهوری اعزام نمایند.

یاران کشور مُداوی در حال حاضر با شوق و حرارت تمام در همه خدمات امری خصوصاً تبلیغ و انتشار امر همتی شایان مبذول می‌دارند و

در شکوه و شگفتی‌های میعاد^{۱۶}

مهندس سیمین شیبانی (شکوهی)

صاحب دم اندرين دوران منم
بلکه در هر دوره شاه جان منم
باب علم و نقطه، عرفان منم
آنچه کاندر وهم نايد آن منم
من به معنی بحر زخارت کنم
در آن شب فرخنده معشوق چون نقاب از
چهره، خویش برافکند در دایره، مینائی و
پرنقش و نگار و در گردش پرگار و در حیات و
زوال از آسمانها، کهکشانها و خورشیدهای
فروزان تا درختان و گیاهان، گنجها و ویرانها،
دشتها و کویرها، رامها و بیابانها، کوهها و
درهها سروش هاتف غیب نفخه، صور دمید و
زندگانی و پویائی و گرما و حرکت در رگ
آفرینش جریان یافت. آفتاب شهود از افق عیان
درخشید و باران جود از ایر رحمت بارید و
تللؤ شاعع حقیقت در منشور ابدیت چون الماس
تراش یافته‌ای تابندگی خیره کننده‌ای یافت.
آن بذر پنهان در لایه‌های زمان سر از خواب
زمستانی برآورد و خون حیات در ذرات کائنات
جاری شد و از تجلی یار، بهاری جاودان و پرنقش
ونگار از راه رسید و سرود کهن، تو آئین گشت
و به دنیا مردده، رسیدن نگار را داد:
آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد
مردده دهید باغ را بیوی بهار می‌رسد

طیف گستره‌ای از حالات و عواطف پنهانی
در نهادش درهم آمیخته و انقلاب و هیجانی در
دل و اندیشه‌اش پدید آمده بود. "با بال عشق از
دامگاه علائق دنیوی برجسته و در هوای هویت
یعنی در هوای ذات و هستی و در فضای احديت
جولان می‌کرد"^{*} و هر لحظه از صحن فرش به اوج
عرش برمی‌آمد و از حضیض خاک به ذروه، افالک
عروج می‌نمود. گرچه مرغ روحش در قفس تنگ
تن محبوس شده لیکن جان او به غایتی رسیده
بود که فلکها با آفتاب و ماه و ستارگان در
گوشه، دلش جای داشتند. سرشن از سرفرازی
فراتر از چرخ می‌رفت، در منزل یار در دل آن
نیمه شب ناگهان احساس کرد که "هزاران
خورشید در تمام وجودش طلوع می‌کند" و مطرب
عشق سراپرده، روحش را پر از سرور، تا جائی
که باور داشت آهنگهایی که با گوش جان
می‌شنود با نفهم، درون شوریده و شیدایش
هم صدا و همندا هستند. گوشی صدای دلدارش را
به روشنی می‌شنید که با او سخن می‌گوید:

دم غنیمت دان که عالم یک دم است
آنکه با دم همدم است او آدم است
دم ز من جو کادم احیاء، زین دم است
فیض این دم عالم اندر عالم است
دم بدم دم تا بدم یارت کنم

* عزالدین محمود کاشانی از مشایخ معروف سلسله، سهپوردیه در «مصطفی‌الهدایة»

روزی را می دید که نژادهای مختلف دنیا همچون رنگین کمانی کرور در کرور و هزاره در هزار گردانگرد تخت پادشاهی ورجاوند روحانی او حلقه به گوش و ملتمس چرخ در چرخ بایستند و زمامداران دنیای خاکی و پادشاهان گیتی تاجهای سلطنت زمینی خود را از سر بردارند و بر آستانه، جلال حکومت کبریائی الهی او اندازند و پیشانی بر خاک درگاهش سایند، زیرا تنها فرستادگان پروردگار برای داوری و سلطنت معنوی بر جهان نزول اجلال می فرمایند و تنها آنان شایسته و بایسته، فر و شکوه و نیروی ایزدی هستند.

آن مرد حال و احوالی داشت که سر به دنبی و عقبی فرود نمی آورد. خوابهای رؤیاها یش را ناخنده در بیداری می دید. تمام حجابها از پیش چشممش به کنار می رفت و به وی فرصت می داد تا ظهور اعیان و حتی میلاد آدم را نیز در حالتی روحانی و نورانی و توصیف ناپذیر مشاهده کند. روح او به یکباره در مسیر مراتب خویش "از دم صبح ازل تا آخر شام ابد" را پیموده و از "سرحد عدم تا اقلیم وجود" پریده بود.

در تمام آن مدت در شور و شوق عرفانی مستغرق بود و با بال و پر تخیلات و آرمان‌های شیرینش در آسمان ناپیدا و بیکران چرخ زنان در پرواز. در روی راه شیری کهکشان گام بر می داشت. راهی ستاره نشان که او را به سوی خورشید رخشان و سرچشم، بهاء جاودان و رمز و راز گنج نهان رهبری می کرد. آنها غایت مقصود و نهایت مطلوب و بهشت موعود در مقابلش بر پنهان، ملک هستی نمایان و گسترده بود. از اندیشه‌اش گذشت که این همان پلی است میان جهان ناسوت و عالم لاهوت تا ملکوت میان ماده و نور که به روایات مختلف آن را

چاک شدست آسمان، غلغله‌ایست در جهان عنبر و مشک می دمد، سنجق یار می رسد رونق باغ می رسد، چشم و چراغ می رسد غم به کنار می رود، مه به کنار می رسد تیر روانه می رود، سوی نشانه می رود ما چه نشتمایم پس شه ز شکار می رسد باغ سلام می کند، سرو قیام می کند سبزه پیاده می رود غنچه سواره می رسد مرد هنوز در برابر محبوب با خاکساری بر روی زمین زانو زده بود و هر آنچه اطراف او را احاطه کرده پدیده‌ای بود گویا برای نمودن جلال کبریائی و فروزه، خداوندی.

آن جوان آن قائم موعود زمان، آن آرمان آدمیان و عالمیان از کرسی افلاک در گرامی پرده‌یس ایران، آن تجلی گاه نور یزدان بر تخت پادشاهی ورجاوند و سلطنت روحانی انبیاء نشسته بود و با فر ایزدی آراسته و به اقلیم نورانی جان‌های پاک حکومتی جاودانی و ابدی داشت در حالی که عصای مستقلهای که در هیچیک از ظهورات قبل سابقه نداشت بر دست گرفته و تاجی خورشید نشان بر سر نهاده و فرشتگان آسمان و صدرنشینان بارگاه ملکوت در مقابلش به سجده نشسته بودند. به یاد سخنان و بشارات یوحتا اقتاد:

«پس از آن نگاه کردم و در آسمان دری را گشاده دیدم و تختی همه از نور و بلور و آواز و مشاهده کردم روی آن تخت کسی نشسته و گردانگردش رنگین کمانی و شنیدم ترانه‌ی خوش از دهان فرشتگانی و اطرافیان همگان حلقه به گوش بی تاج و ملتمس، چرخ در چرخ و کرور در کرور و هزاره در هزار تاجهای خود را بر آستانه، تخت می اندازند و پیشانی بر خاک می سایند.» مرد در بلندای پنداش به روشنائی

نازک‌تر از تار مو و برنده‌تر از تیغه، شمشیر می‌دانستند. در دل از خداوند مهریان سپاسگزار بود که توانسته است پس از آن همه تلاش و کوشش و جستجو و زاری و سوگواری شباهای بس دراز و سیاه بی خبری به سلامت از آن بگذرد و از جهان خاکی قدم برداشته و گام بر عالم افلاک گذارد تا شادی پگاهی ابدی برایش آغاز شود. وی هرچند به ظاهر نگاشته، آب و گل بود اما سلطان محبت را محمول و غرق سراپرده‌های قرب و وصال بود و به جز غوغای مهر دوست در سویدای دل و به جز سودای محبت محبوب در میان جان چیزی نمی‌یافتد. در فتران عشق آویخته و زیر همای همایونی یار مقر گزیده و آن اقبال را یافته بود که دلدار او را در نظر آورد. حال دیگر نه سدره را درخور آشیانه، خویش می‌دانست و نه غرفه‌های بهشت را. عرصه، آن اطاق برایش سحرانگیز بود و در گستره، دیدگاهش نمایی از فردوس افسانه‌ای داشت با کوثر و جوی می و شیر و شهد و انگیین و حور عین.

چندانکه نگاه می‌کنم هر سوئی در باغ روایست ز کوثر جوئی صحرا چو بهشتست ز کوثر کم گوی
بنشین به بهشت با بهشت روئی او دیگر از دنیای خاکی دامن درچیده بود و با جهان ناسوت کاری نداشت و در لاهوت اندیشه‌های زیبا و لطیف و معطر در فراز ستیغ قلمها جای داشت و چون شوریدگان عشق هرگز به سبب بوستان و شهد و شیر مینو فریفته نمی‌گردید و در کنار معشوق از سایه، درخت سدره المنتهی که بر آسمان می‌روید و یا از طوبی که پر دیس را می‌آراید مستغفی بود و زیر لب زمزمه می‌کرد:

تو و طوبی و ما و قامت یار
فکر هر کس بقدر همت اوست
وی در خانه نگارش به فردوس نظری
نمی‌افکند و منت سدره و طوبی ز پی سایه
نمی‌کشید و نمی‌توانست باغ خلد و قصور دلنشیں
جنت و حوریان بهشتی را با خاک کوی دوست
برابر کند.

بگو به خازن جنت که خاک این مجلس
به تحفه بر، سوی فردوس و عود و عنبر کن
اگر نیکوکاران به وعده‌های قرآن به قد و
بالای طوبی و قصور بهشتی دلخوش بودند او به
قامت دلبر خویش دل بسته و از وصال محبوب
شارابی نوشیده بود که در کوثر رضوان هم مانند
آن یافت نمی‌شد و "قصر فردوس" را به "گدائی در
خانه، یار" می‌بخشید و چون حافظ از معشوق
می‌خواست:

از در خویش خدا را به بهشت مفرست
که سر کوی تو از کون و مکان ما را بس
به یاد "سوره" کهف "افتاد که خداوند وعده
داده بود: «کسانی را که ایمان بیاورند برای
ایشان منزلگاه‌هایی است از باغ بهشت» و
گفته‌های مسیح به پطرس را به خاطر آورد که
فرموده بود: «کلیدهای ملکوت را به تو
می‌سپارم.» اما او دیگر خود را بی‌نیاز از داشتن
کلیدهای دروازه‌های ملکوت و منزلگاه‌هایی از باغ
بهشت می‌دید در حالی که با تاب و تاب و
شیفتگی و بی‌قراری در پای محبوب افتاده بود
ملتمسانه می‌خواند:

بهشت را چه کنم، بتا بهشت من توئی
بهار و باغ من توئی، ریاض و کشت من توئی
بکن هر آنچه می‌کنی که سرنوشت من توئی
به دل نه غایبی ز من که در سرشت من توئی
نهفته در عروق من چو پودها به تارها

ادامه دارد

معرفی کتاب

۱- مأخذ اشعار در آثار بهائی

۲- تنوع خلاق ما

اشعار جزء امثال و حکم درآمده و در افواه عام
افتاده و احیاناً مردم ریشه و مأخذ آن و
گویندهاش را هم از یاد برداشتند.

پژوهش در اینکه اشعار منقول در آثار بهائی
از کدام شاعر و در کدام کتاب است کار آسانی
نیست خصوصاً که در مواردی طلعت مقدسه،
بهائی مصراع یا بیتی را بدان گونه نقل کردند
که عیناً با آنچه در دیوان شعراء و کتب ادبی
ثبت شده مطابقت لفظی ندارد و احیاناً شعر
منقول را به شاعری نسبت دادند که اهل ادب،
آن انتساب را به همین وجه نپذیرفتند از قبیل
غزل معروف «ای عشق منم از تو سرگشته و
سودائی - واندر همه» عالم مشهور به شیدائی»
که در تذكرة الوفاء به ملائی رومی منسوب شده
ولی اکنون در دیوان منصور حلاج شهیر یافت
می‌شود و عبدالرحمن جامی هم آن را در کتاب
نقد النصوص درج کرده است.

مؤلف محترم در ذیل هر مصروع یا بیت نقل
شده نصوص مبارکهای را که حامل آن بوده غالباً
به تفصیل آورده است و در ضمن، هرجا ضرورت
افتاده علاوه بر ذکر مأخذ آن مصروع یا بیت،
مجمل احوال شاعرش را هم برای مزید فایده
یادآور شده است.

از ملاحظه الواح حضرت عبدالبهاء به خوبی
بر می‌آید که هیکل اقدس نه فقط به ادب فارسی
و گنجینه، وسیع اشعار شاعران پارسی‌گوی تسلط
داشته‌اند بلکه دارای هنر خاصی در درج آن
اشعار در متن سخن خود بوده‌اند مانند گوهرساز
گوهرشناسی که بداند باید هر سنگ گرانیها را

مأخذ اشعار در آثار بهائی

از جمله پژوهشگران ارجمندی که پیوند
عمیق میان آثار مبارکه، امر بهائی و فرهنگ و
ادب فارسی را به روشنی معلوم داشته و در این
باره آثاری پر ارزش و ماندنی نگاشته جناب
دکتر وحید رأفتی است که ۶ سال پیش از این
جلد اول «مأخذ اشعار در آثار بهائی» را در
مورد اشعار عربی منتشر کرده بود و اینک مأخذ
اشعار فارسی را از حرف الف تا ث در یک جلد
مطول چهارصد و اندی صفحه‌ای با منابع و مأخذ
دقیق به حلیمه، طبع آراسته و هدیه، علاقمندان
کرده است (۱۹۹۵م).

در مقدمه، سودمندی که مؤلف عالیقدر بر
این کتاب نگاشته بدرستی یادآور شده است که
نقل اشعار گذشتگان در آثار بهائی تنها به قصد
استناد و استشهاد نبوده که بر استحکام و
قدرت استدلال بیفزاید بلکه در مواردی نیز بدان
منظور بوده که «آرایش ادبی به کلام دهد و بر
جزبه و شور آن بیفزاید».

ملت ایران بی‌گمان ملتی شعر دوست است.
ای بسا که در تاریخ ایران یک بیت شعر فضای
مجسی را دگرگون کرده و موجب تحولی غیر
منتظر شده است. بسیاری از مردم با دوایین
اشعار خصوصاً غزل‌های حافظ فال می‌گیرند و
هرجا کسی بخواهد سخن‌بیشتر به دلها
بنشیند و آسان‌تر تجربه و اندرز حکیمانه
گذشتگان را به مخاطبان انتقال دهد شعری
مناسب می‌خواند و ای بسا که از راه دل، مفرز و
اندیشه را هم تحت تأثیر قرار می‌دهد. بسیاری از

تلفن: ۰۳۸۰۳-۸۵۸۳

فاکس: ۰۳۸۰۳-۸۰۲۸

**

تنوع خلاق ما Our Creative Diversity

از جمله کتب بالارزشی که به اهتمام یونسکو اخیراً انتشار یافته (۱۹۹۵) کتاب «تنوع خلاق ما» اثر کمیسیون جهانی فرهنگ و توسعه است که در سال ۱۹۹۲ به همت یونسکو به ریاست آقای ژاویه پرز دوکوئلار دبیر کل ساقی سازمان ملل متعدد تشکیل شد و جمیع از متغیران بنام عالم هم در آن شرکت جستند و اینک اول گزارش آن در ۴۰۲ صفحه (به زبان فرانسه) منتشر می‌شود. مراد از عنوان کتاب آنکه تنوع آدمیان و تفاوت‌های فرهنگی آنان امری بارور و پرثمر است.

هم در آغاز کتاب گفته شده است که توسعه اقتصادی و اجتماعی اگر از جنبه‌های انسانی و فرهنگی بریده شود پیشرفتی بدون روح خواهد شد. عوامل فرهنگی از عوامل بسیار مؤثر در توسعه هستند اما توسعه اقتصادی هم نه فقط فرصت و امکان بهزیستی مادی را می‌دهد بلکه امکان شکوفایی انسانی و فرهنگی را بوجود می‌آورد. توسعه و اقتصاد هم خود جزئی از فرهنگ ملتها هستند. فرهنگها سرچشمه، ترقی و خلاقیت آدمیانند و توسعه، حقیقی توسعه‌ای است که رشد فرهنگی را هم در بر می‌گیرد و شامل می‌شود.

از اصول اساسی آن است که همه، فرهنگها را محترم دانیم یعنی فرهنگ‌هایی را که با مدارا و تفاهم به سایر فرهنگ‌ها برخورد می‌کنند و پایبند به یک رشته ارزش‌های اخلاقی دنیا شمول هستند و این ارزش‌های اخلاقی دنیا شمولند که همکاری بین ملل عالم را که لازمه، بقای زندگی و ترقی آن است تسهیل و تضمین می‌کنند.

در کجا بنشاند که بیشتر جلوه کند. فی المثل از صفحه ۱۴۶ کتاب سطروی چند از یک لوح حضرت عبدالبهاء به احبابی سروستان نقل می‌شود:

«ای یاران عزیز عبدالبهاء، - چون نام مبارک آن روحانیان تلاوت شد حالت عجیبی دست داد. به قول سعدی: این مطرب از کجاست که بر گفت نام دوست. جان و وجدان شادمان گردید که الحمد لله در جویبار سروستان در نهایت طراوت و لطافت سروهای روان می‌خرامند و می‌بالند... الى آخر کلامه الاحلى».

ارج خدمت بزرگی که جناب دکتر رافتی به الجام رسانده تنها از این بابت نیست که فهم آثار بهائی را- مانند مقالات دیگر ایشان درباره، ضرب امثال در همین آثار- آسان‌تر می‌کند بلکه خصوصاً از این جهت است که پیوند ناگستینی این آثار را با ادبیات هزارساله، پارسی که یکی از درخشان‌ترین محصلات ذهن بشری است محقق می‌سازد؛ ادبیاتی که بسیاری از فضای غرب جنبه، عمیقاً انسانی و روحانی آن را صمیمانه ستوده‌اند.

این کتاب به سفارش مؤسسه، معارف بهائی توسط مؤسسه، نوپردازید «نوا» نشر شده و چاپ آن پاکیزه و بی‌غلط و حروف آن درشت و در خواندن آسان است و طرح جلد را هم هنرمندانه ساخته‌اند. علاوه بر کتاب‌شناسی پایان کتاب، سه فهرست (اهم کلمات ابیات و مصاریع، اسامی شعراء و فهرست اعلام و اهم مواضع) در آخر آمده که بر سودمندی کتاب می‌افزاید. قیمت کتاب فقط ۲۵ دلار امریکائی است. لطفاً سفارش‌های خود را همراه چک در وجه Nava Publishing به آدرس ذیل ارسال فرمائید:

Nava Publishing Corp.

5746, Union Mill Road,

Suite 415, Clifton,

Virginia, 22024 - U.S.A.

کتاب «تنوع خلاق ما» از نقشی که زنان در تحول فرهنگ و تمدن جهان می‌توانند ایفا کنند غافل نیست. مقصود از تساوی حقوقی زنان با مردان این نیست که نیروی انسانی و فرهنگی عالم مضاعف شود بلکه زنان با سجایای خاص خود به عنوان آفریننده و پاسدار زندگی نسل‌های آینده در دگرگونی فرهنگی نقشی مشبّت می‌توانند ایفا نمایند. فصل پنجم کتاب نامبرده به این موضوع اختصاص دارد.

تحول سریع اوضاع عالم در جهت تجدّد، کار حفظ و احیاء میراث‌های ارزش‌نده فرهنگی گذشته را دشوار می‌کند. معذلك این کاری است که باید بشود و بخصوص پاسداری و غنی کردن زبان‌های سنتی که بهترین وسیله، تعبیر تجارب ملت‌هاست ضرورت تام دارد.

فرهنگ‌ها نمی‌توانند دوام آورند اگر محیطی که در آن قرار دارند و به آن وابسته هستند گرفتار آلدگی و تباہی و زوال شود. لذا در سیاست توسعه توجه مخصوص به حفظ محیط زیست و منابع تجدیدناپذیر طبیعت ضرور است و این مطلبی است که فصل هشتم کتاب به آن اختصاص دارد. با توسعه، بی‌سابقه، شهرنشینی در سراسر جهان تعادل تازه‌ای بین اکولوژی، تکنولوژی و فرهنگها باید بوجود آید و مراعات شود.

کمیسیون جهانی فرهنگ و توسعه دو توصیه را ضروری دانسته است؛ نخست لزوم تنظیم سیاست‌های فرهنگی به شیوه‌ای تازه و جامع تراز گذشته و دوم لزوم تحقیق و پژوهش بیشتر و ژرفاتر در رابطه، میان فرهنگ و توسعه اقتصادی. سیاست فرهنگی باید مروج و مشوق تنوع فرهنگی و خلاقیت هر دو باشد.

در پایان کتاب یک تقویم Agenda یا دقیق‌تر گوئیم دستورالعمل بین‌المللی آورده شده که اقدامات مختلفی را که در زمینه، فرهنگ و توسعه باید صورت گیرد ارائه کرده است.

پیام بهائی

از جمله فصول دلپذیر کتاب فصلی است درباره، یک سلسله ارزش‌های اخلاقی جهان شمول که مؤلفین از جمله عناصر آن را اصول ذیل محسوب داشته‌اند:

- ۱- احترام به حقوق بشری و رعایت مسئولیت‌های انسانی.
- ۲- احترام به دموکراسی و ملاحظه، مبانی زندگی مدنی.
- ۳- حفظ و حمایت از اقلیت‌ها.

۴- تعهد به حل مسائل و اختلافات از طرق مساملت آمیز و از راه مذاکره، عادلانه.

۵- عدل و انصاف در رابطه، بین افراد یک نسل و در ارتباط بین نسل‌های مختلف متابع.

پس چنانکه ملاحظه می‌شود مؤلفان کتاب در عین حال که تنوع فرهنگ‌ها را ارج می‌نهند مشارکت و موافقت هم، آنها را در مورد بعضی اصول بنیادی ضرور می‌شمارند.

شک نیست که باید مانع آن شد که توسعه، اقتصادی و فعالیت‌های مادی ارزش‌های والای فرهنگی چون اصول اخلاقی را مختل کند و به استحکام آنها خلل رساند و نیز باید متوجه آن باشیم که هدف توسعه و فعالیت‌های اقتصادی تنها رفاه جسمی نیست بلکه بهتر شدن همه، جنبه‌های حیات انسان از جمله فرهنگ را هم منظور دارد.

در جهان امروز حدود ده هزار جامعه، مختلف با فرهنگ‌های مختلف درون حدود دویست کشور دنیا زیست می‌کنند، لذا صیانت و نگهداری اقلیت‌ها و حقوق آنها و فرهنگ آنها باید مورد توجه خاص باشد. در عین حال اقلیت حق ندارد که فرهنگ خاص خود را مثلاً در یک مستعمره بر اکثریت مردم تحمیل نماید. احترام به نسل‌های آینده ایجاب می‌کند که بجای مدل‌های بی‌محابای توسعه، توسعه، مداوم و مستمر و مراعات محیط زیست و منابع آن پذیرفته آید.

به
کامی
او مز
رفتار
مدیر
شده
همک
=
به ره
اجت
می با
*
آخر
هند ت
چشم
به بخ
از خب
مخص
مشک
می کر
پنک
مشر
طرو
باغه
بیوه
نش
پیه
سکو
اشت
به نی
اینج
دیده
*
سب
مئع
فرست

عبدالحسین وجدانی (که در مجله به اشتباه غلامحسین چاپ شده بود) می‌نویسد:

«... مطلبی که در ضمن مقاله نظر این عبد را جلب کرد موضوع آمدن بازرس از طرف وزارت معارف و ایراد نابجای وی و پی‌آمد آن استغفاری مدیر مدرسه بود. در این مورد باید به استحضار پژوهندگان و یاران بر سام که تدبیرات و کوشش‌هایی که از طرف رؤسای اولیه مدرسه بویژه مرحوم دکتر عطاء‌الله خان بخشایش برای قوام و دوام مدرسه مبذول می‌شد موقع و مجالی در ابراز مخالفت کلی از سوی چند تن یحیائی‌ها که در وزارت معارف آن زمان نسبتاً اقتداری داشتند باقی نمی‌گذارد. با همه، اینها در ضمن یادداشت‌های جناب دکتر بخشایش (که به لطف ایادی امرالله جناب فیضی برای تدوین تاریخ مدرسه، تربیت در اختیار این جانب قرار گرفته) چند مورد از مخالفتهای بازرسان و گزارش‌های خلاف واقع دیده می‌شود. لکن بواسطه، حسن عمل و استقبال بزرگان و دانشوران مقیم طهران در فرستادن فرزندان خود به این مدرسه، و پشتیبانی رؤسای مقید آن وزارت، و پاسخ‌هایی که مدیران مدرسه در نهایت شایستگی به وزارت معارف ارسال می‌داشتند موضوع بی‌اثر و غیر موجه تلقی می‌گردید. و ضمناً در یادداشت‌های مورد بحث، چه در زمان جناب دکتر بخشایش و چه در زمان طولانی ریاست حضرت میرزا عزیزالله خان مصباح استغفاء، و یا کناره‌گیری رؤسای مدرسه به هیچ‌وجه دیده نمی‌شود و برای این عبد لازم بود که این مطلب را مسلم دارم که بعدها موجب سوء تفاهم در تاریخ خدمات اجتماعی یاران دلیر امرالله در پایه‌گذاری مدارس بهائی در ایران و حتی "مریضخانه، صحت" روی ندهد و جانفشنایی‌های آنان مورد تنقید نگردد بلکه جاوید و تخلید شود.

دیوار کوتاه

* جناب دکتر علی محمد ورقا ایادی محترم امرالله در نامه، مورخ ۹۶/۱/۲۹ خود در مورد عکسی که در داستان "دیوار کوتاه" چاپ شده بود چنین مرقوم فرموده‌اند:

«... شماره ۱۹۴ ژانویه ۱۹۹۶ نشریه، گرانقدر پیام بهائی به دستم رسید و ماتند همیشه مطالب مفید و ارزشمندش بر دل نشست و سبب انبساط خاطر گردید. از آنجا که در عکس معلمین دبیرستان تربیت بین که در صفحه ۲۹ گراور شده مختصر اشتباہی به نظر رسید بر آن شدم که موارد اشتباہ را حضورتان معروض دارم تا به نحو مقتضی در پیام بهائی منعکس نمایند که سبب سوء تفاهم برای یارانی که نشریه را مطالعه می‌نمایند نگردد»

نفر دوم ایستاده در طرف راست که به نام صفاری (غیربهائی) معرفی شده جناب دکتر عزیزالله صفائی پور از یاران مهد امرالله هستند که مدتی مدیریت داخلی بیمارستان میثاقیه را در طهران عهده‌دار بودند و حال مقیم امریکا می‌باشند. نفر بعد از ایشان آقای غلامعلی زهادی هستند که همانطور که مذکور شده غیربهائی می‌باشند و نفر آخر که آقای احمد بیرشك معرفی شده‌اند، آقای غلامرضا بیرشك اخوی آقای احمد بیرشك هستند که در آن موقع دانشجوی دانشکده حقوق بودند و چند ساعتی در هفته به تدریس زبان فرانسه اشتغال داشتند. این دو برادر هر دو در مدرسه، تربیت تدریس می‌کردند.»

* آقای عباس ثابت که خود از شاگردان مدرسه، تربیت بوده و کتابی در مورد این بنیاد بهائی در دست تألیف دارند ضمن اشاره به داستان دیوار کوتاه در شماره ۱۹۴ پیام بهائی به قلم مرحوم

خوانندگان عزیز برسد.

* پیام بهائی شعر زیبای زیر را از دکتر فریدون رحیمی دریافت کرده است:

«خانه، اهل بهاء»

خانه و فامیل در مقیاس یاران بهاء معنی و مفهومی اگر دارد،

خانه پر شادی است، پر خنده است، از صفا و مهر آنکه است، سفره گستبرده است و در باز است و مهمانان عزیزا

مرتفع در صبحها صوت دعاست، شامگاهان شکر الطاف حق است، ذکر بهاءست، یاد او صاف خوش مولی الوری است.

گل در این خانه شکوهش بیشتر، عطرش فراوانتر و طنازیش افزون تر!

بلبلان مشتاقتر، قرآن تر، پر جوش تر، نغمه هاشان دلرباتر، داستان هاشان حکایتهای یاران بهاء: پایداری و وفاداری و ایمان و فداء!

خانم خانه تبسّم بر لب و شیرین زبان، پر مهر و چون باد بهاری مایه، امید و شادابی، مادری پر عاطفه، صاحب خرد، مؤمن، مری نخست! مُردمخانه را دمردی پاکدل، پاری موافق، پاسبان آستان حضرت یزدان، مرد منطق، نرم و خوش خو، مظہر علم و کمال، همسری آزاده و آماده، بذل و فداکاری، حامی عشق و وفاداری.

کودکان هر یک نشانی از بزرگی خدا، با ادب، خوش خو، مليح و خوش ادب! طالب علم و کمال، مظہر پاکی و شادابی و شیرینی، مایه، وجود و سرور، موجب شور و نشور، چون چراغی پر فروغ!

نور می تابد به این خانه ز انوار خدا

این چنین است آری آری خانه، اهل بهاء!

* اولیای فاروق ایزدیانیا نامهای را که فرزندشان خطاب به آنان نوشته برای پیام بهائی فرستاده اند.

عباراتی از آن عیناً نقل می شود:

پدرم، مادرم، خدایم مرا در دل شما گذاشت تا مرا با شما پیوندی باشد. مرا تجربه‌ای نیست و آموخته‌ای نه، تا از آن بهره برم و در راه زندگی به

به نظر این عبد، نویسنده، عزیز، با آشنائی کاملی که این فانی با او داشته‌ام که در سرشت ذاتی او مراجح و بذله‌گوئی بود، خواسته است در مقابل رفتار و روش والای مدیران دلسوز مدرسه، عمل مدیر بی‌لیاقتی که از طرف بازرس مذکور فرستاده شده است از زبان کودکی مهجور و ناتوان برای همکان آشکار گردد....»

پیام بهائی: از جناب ثابت سپاسگزاریم و چشم به راه کتاب ایشان که گوشءه، مهمی از تاریخ اجتماعی بهائیان را در ایران روشن می‌سازد می‌باشیم.

* همسر یکی از شهدای ایران که توانست اخیراً از ایران خارج شود و به دیدار مشرق الاذکار هند توفیق یابد در نامه‌ای به یکی از بستگان خود چنین نوشت: می‌دانید که در مجموع مردم هند به بهداشت و پاکیزگی اهمیتی چندان نمی‌دهند. وقتی از خیابان‌های کثیف و پرازدحام با کالسکمهای مخصوص هندوستان گذشتیم به درب بزرگ آهنه مشکنی نمی‌رسیدیم که ما را به معبد هند هدایت می‌کرد. در اینجا تمیزی و بهداشت فرمانروا بود. از پلکان کوچکی بالا رفتم و وارد باغ بزرگ حول مشرق الاذکار شدم. با چشمها پر از گل و در نهایت طراوت و زیبائی بود. کسانی که موظف به پاکیزگی با چشمها هستند دقت می‌کنند که حتی یک برگ بیهوده روی زمین نیفتاده باشد. برادرم محلی را نشان داد که در آن بجهه‌های مدارس از اتوبوس‌ها پیاده می‌شدند و با کمال ادب و احترام و رعایت سکوت عازم بازدید مشرق الاذکار نیلوفر می‌شدند. اشک از چشم‌انم سرازیر شد که در ایران بجهه‌های بهائی را به هر بهانه‌ای از مدارس بیرون می‌کنند و در اینجا فوج فوج کودکان غیر بهائی در کمال آزادی به دیدار معبد بهائی می‌آیند.

* از جناب بیژن معمصویان (امریکا) صمیمانه سپاسگزاریم که همراه نامه، خود مقاله‌ای مفصل و ممثّع به زبان انگلیسی درباره «گذشت و مدارا فرستاده‌اند که امیدواریم ترجمه» آن در آینده به نظر

پژوهش نامه ...؟

ای ببل عشق جاودان رفتی
تا گلشن عشق لامکان رفتی
در گلبن عشق نغمخوان بودی
تا ساحت قرب نغمخوان رفتی
گلکشت تو گلبن معانی بود
پروانه شدی و پرکشان رفتی
بودی تو جوانتر و سبک روتر
چالاک ز جمع همرهان رفتی
کردند فرشتگان گل افشارت
کز پاکی چون فرشتگان رفتی
با شمس بها ترا تقابل بود
نورافشان به کهکشان رفتی
ما مانده به چاه و گمشده در راه
تو یوسف مصر جاودان رفتی
با حسن ختم در ره خدمت
همراه همه مقریان رفتی
درویش سلندر است و داغ تو
پژمرده زانده فراق تو
از جناب ایشان عذر می طلبیم که به علت
محدو دیت دیگر صفحات، اثراشان را در ستون
خوانندگان که از نظر ما همان ارج و قدر را دارد
درج کردیم.
* جناب ابوالفضل رحمانی در نامه خود به حق
نوشته اند که احبابی غرب خیلی به داستان های شیرین
حقیقی یاران شرق خصوصاً خادمان نام آور امر الهی
علاقه نشان می دهند. با توجه به این بیان جمال ابهی
که «اجر احمدی عند الله ضایع نشده و ثغی شود؛ اعمال
را مشاهده می فرماید و اقوال را می شنود، اوست سمیع
و اوست بصیر» (شالی الحکمه، ج ۱، ص ۱۲۷) چه
بعاست که این خادمان یا لا اقل خانواده آنان شرح
وقایع مهم زندگی این نقوس را به رشته تحریر آورند

پیش تازم. همه، امیدم به شماست که با کمال لطف
دستم بگیرید و راه را نشانم دهید. مادرم، پدرم، مرا
در همه، راه به شما نیازی وافر است. اطاعت از شما
را اطاعت از خدا می داشم و همواره از خدایم بهر شما
نیز عنایت می طلبم. اجر شما عظیم است و پاداش
الهی از برای شما جیم، چه که این امانت الهی را از
ابتدا راه به انتهای آن رهنمون می سازید.

* آقای سعیدالله ارجمند ساکن لندن که نره،
فاکس ایشان چنین است:

۴۴-۲۳۱۵۵۵۱ از همه، افراد خانواده و دوستان و
آشنایان خود که در نقاط مختلف دنیا ساکن هستند
تقاضا کرده اند که با ایشان به وسیله، فاکس یا نامه
به آدرس زیر ارتباط برقرار کنند:

P. O. Box 819, London, SE 16 4 SF, England.

* جناب شهرام سلطانی تصویری خیالی از
حضرت طاهره برای پیام بهائی فرستاده اند. منتظریم
ایشان عکس دیگری، ترجیحاً سیاه و سفید، برای
این مجله بفرستند تا با امتنان درج گردد.

* در هفته های اخیر پیام بهائی چند قطعه شعر از
خوانندگان عزیز خود دریافت کرد که در آنها خدا را
قسم می دهند. از آن جمله است قطعه شعری از خنم
اقدس توفیق (توسکی) که خدا را به یکایک مقدّسین
قسم می دهد تا می رسد به این ایات:

به یک یک شهیدان راه بهاء

به آن سینه های مصقاً قسم
به آن غنچه ناشکفته مُنا

و آن دختران دلارا قسم
به خرد و بزرگ و صغیر و کبیر

همه بندگان پیر و بُرنا قسم
رها کن تو دنیا ز رفع و عنا
بده صلح و آرامش و هم رخا
آرزومندیم که دعای این عزیزان مقرون به اجابت
گردد.

* درویش سلندر تخلص یکی از دوستان عزیز
است که این قطعه را در رثای دوست گرانقدر خود
جناب وثوق الله ببل معانی سروده اند:

چه شد عدل مظفر در تو ای تبریز حُزن انگیز
نهادی پایه‌های ظلم در تالار و دیوانات
بعای لاله و سبل شقایق، نسترن، هر گل
بروید خار و خاشک در دل دشت و بیابانت
جناب محبتی یکایک محله‌های شهر را نام می‌برد
و از اینکه افتخارات گذشته از دست رفته حسرت
می‌خورد مثلاً:

نه در سُرخاب سرخی و نه میری در امیرخیزت
نباشد باقر و ستار در خیل دلیرانت
سرواینده قصیده از شهادت حضرت اعلیٰ یاد
می‌کند:

به روز ۲۸ از ماه شعبان آن مه تابان
که شد صدرش مشبک در میان جمع و میدانست
پس از آن گوینده از یکایک شهدای تبریز یاد
می‌کند از جمله:

چه سان گویم اسدیاری چنین یار وفاداری
شده خاموش قلبش از جفای تیر عدوانت
و به این بیت پایان می‌رسد که

ز عشق وفادار بهاء حین فدا در سجن
نوای یا بهاء برخاست وقت تیربارانت
* جناب فرهنگ یزدانی مقداری نصوص مبارکه و
ارشادات ساحت رفیع را در اهمیت تبلیغ برای مجله
فرستاده‌اند به همراه بعضی توضیحات از جمله
مستخرجی از پیام بیت العدل اعظم مورخ ۵ جولای
۱۹۷۷

«اول امری که باید آن عزیزان منظور بفرمایند
آنکه به هر مقصد و به هرجا که رفته باشند باید فکر
و ذکرshan در وله، اولیٰ اعلا، کلمة الله و خدمت
امرا لله باشد».

مقاله موسیقی از زبان آثار و الواح چون قبل‌در
بانگ سروش چاپ شده تکرارش در پیام بهائی مورد
ندازد.

* آقای غلامعلی داودی از اسپانیا تقاضا کردۀ‌اند
که دوستان دیرینشان آقایان پرویز دهقان و عباس
محرابی فراهانی توسط پیام بهائی با ایشان تأس
گیرند که مکاتبه نصف لذت مصاحبه را دارد.

مانند خاطراتی که جناب بدیع بشوئی، جناب دکتر حبیب مؤید، جناب دکتر یونس افروخته و دیگران از خود برجای نهاده‌اند و روشنگر زوایای ناشناخته‌ای از تاریخ امر مبارک است که ما هرچه در جامعه، امر داریم از برکت خدمات همین نفوس مبارکه است و حیات آنان درس عبرتی برای همه، ماست.

* جناب رحمت الله اشرفی اشعار پُراحساسی درباره، جنگ و فجایع آن و صلح و ضرورت آن سروده‌اند که چون مفصل است متأسفانه نشر آن مقدور نیست. در وصف جنگ این ایيات را نقل می‌کنیم:

گر گرگ دَدِ یکی دو تن را
گویند درنده است و خونخوار
ور آن که کسی کشید هزاران
گویند فلاں شده است سردار
در توصیف وضع کنونی جهان آمده:
امروز شده تمام عالم

جولانگه خیل کینه توزان
دنیا به کنار پرتگاه است

باشد به کمین خطر فراوان
این اشعار با دعوت جهانیان به صلح و آشتی پایان
می‌گیرد:

ای اهل جهان به هوش آید
تا کی بود این خطأ و غفلت
دانش شده موجب تباہی

این علم بود و یا جهالت
روزی است که جمله با تفاهم
یک سو بهیم اختلافات

در راه صلاح و صلح پوییم
گردیم جدا ز رنج و آفات

* جناب افشنین محبتی (از فنلاند) که دل پُری از شهر تبریز دارند قصیده، مفصلی در ۴۱ بیت به صورت خطابی پُرعتاب به آن شهر سروده‌اند. چون با محدودیت صفحات امکان نقل همه، آن ایيات نیست گزیده‌ای از آن اشعار ذیل به نظر خوانندگان عزیز می‌رسد.

نمای
در
می
تحت
از
گ
آنج
در
نظر
ش
ش
رام
ه
د
ای
ه
ز
م
ک
ان
آی
ر

توجه حاضران قرار گرفت. سپس یکی از احباب روسیه که با همسر خود اکنون در ایرلند زندگی می‌کند سرودها و مناجات‌هایی به زبان روسی تلاوت کرد. سپس یکی از احباب، فارسی‌زبان مناجاتی به خواهش خبرنگار بی بی سی خواند که بعداً از رادیوی محلی پخش شد.

نقل اثار بهائی

اخیراً در دو مورد بیانات مبارکه، حضرت بهاء‌الله از طرف مقامات بلندپایه، سنگالی در مراسمی رسمی نقل گردیده و امر مبارک اشتهرار بیشتری یافته است.

یکی از این مراسم در زمینه بزرگداشت شخصیت‌های ورزشی بود که یکی از مشاوران نخست وزیر بیانات مبارکه، حضرت بهاء‌الله را با ذکر مأخذ نقل نمود. مورد دیگر وقتی بود که یکی از استادان دانشگاه در داکار که ضمناً مشاور رئیس جمهور نیز می‌باشد بیان مقدس حضرت بهاء‌الله را نقل نمود که می‌فرمایند: "عالی یک وطن محسوب و من علی الارض اهل آن".

بهائیان در مبارزه با مواد مخدّره مقامات محلی در شهر لاہور پاکستان از جامعه بهائی آن شهر درخواست نمودند که با

ماریتوس - اقبال ۱۸۸ نفر به این انجی برنامه، تبلیغ دسته جمعی که در جزایر رودریکوس اجرا گردید منجر به اقبال ۱۸۶ تن گشت. در برنامه، مدرسه، زمستانهای که با حضور ۴۸ تن از احباب محلی و سه تن از احباب، پایتخت برگزار شد حاضرین با زیارت آیات و الواح برای تبلیغ آماده شدند. سپس چهار گروه به نامهای "باب الباب"، "بدیع"، "قدوس"، و "ظاهره" تشکیل شد و هر یک به بخشی از جزیره روانه گردیدند. این برنامه که شش هفته طول کشید سوای اقبال تعدادی که در بالا ذکر شد موجب تقویت قوه، ایمانی احباب نیز بود.

بیست و پنجمین سال توئی محنل لندن دری اخیراً احباب، شمال ایرلند برای شرکت در مراسم بیست و پنجمین سال تأسیس مiful روحا نی محلی شهر لندن دری Londonderry و کمک به احباب آنجا در برگزاری آن مراسم به آن شهر عزیت کردند. شش تن از اعضاء نخستین مiful در این مراسم حاضر بودند و کیک بزرگی که به این مناسبت تهیه شده بود توسط نخستین بهائی آن شهر خانم Carol Wierzbicki بریده شد. دسته کر (سرود دسته جمعی) بهائیان ایرلند شمالی برنامه، جالبی اجرا کرد که مورد

پیام بهائی

نشریه، ماهانه محفل روحانی ملی
فرانسه برای بهائیان
*

سال هجدهم، شماره چهارم
شماره مسلسل ۱۹۷
شهرالبها - شهرالجلال - شهرالجمال ۱۵۳
فروردين - اردیبهشت ۱۳۷۵

نشانی هیئت تحریریه برای ارسال مقالات و
نامهای پیشنهادات
P.O. Box 106
1211 Geneve 25, Switzerland

*

نشانی برای ارسال حق اشتراك، نامهای
مربوط به امور اشتراك و تغییر نشانی

Payám-i-Bahá'í
B.P. 9
06240 Beausoleil
FRANCE
Fax: 33-93-784418

*

حق اشتراك سالیانه برای همه، کشورها
۲۵ فرانک فرانسه است. تقاضا دارد با
حواله، پستی یا با چک بانکی به فرانک
فرانسه به نشانی بالا و یا توسط بانک به
شماره حساب زیر حواله گردد:

Payám-i-Bahá'í
No 30003/01500-00037261910-30

Bank Société Générale
8 Av. J.Medecin
06000 Nice, France

کلیه اشتراكها در اول هر سال میلادی
تجدید می گردد.

Payám-i-Bahá'í
Public par l'Assemblée spirituelle
Nationale des Bahá'ís de France.
45 Rue Pergolèse,
75116 Paris, FRANCE

نایندگان سایر اديان و سازمانها در مراسmi که در شهر به مناسبت مبارزه با مواد مخدّره برگزار می شد شرکت جویند. بهائیان لاهور شعار بزرگی تحت عنوان "از تاریکی بی تفاوتی تا جامعهای رها از مواد مخدّره" تهیه کرده و همراه با سایر گروهها به میدان مرکزی شهر وارد شدند. در آنجا بدون برنامه، قبلی از احباء خواسته شد که درباره این مطلب سخنانی اظهار دارند. بیان نظریات بهائی که از بلندگوهای قوی در مرکز شهر پخش می شد مایه شادمانی گروه شرکت کننده بهائی گردید. خبر این مراسم از رادیو و تلویزیون نیز پخش شد.

معبد نیلوفری

در نشریه، شرکت هواپیمایی

در شماره اکتبر-دسامبر نشریه، شرکت هواپیمایی داخلی بنگلادش مقاله‌ای همراه با عکس‌هایی از معبد بهائی هند درج شده است. در زیر عکس و نیز در خود مقاله آمده است که این معبد نشان اقبال گروه قابل توجهی از مردم هند به این دیانت می باشد.

حیات پس از مرگ در

رادیوی کارولینای شرقی

مجموعه، بیانات مبارکه درباره، حیات پس از مرگ از کتاب "دروازه‌های باز" که به زبان محلی "چوکسه" ترجمه شده بود از رادیوی کارولینای شرقی به زبان محلی و به زبان انگلیسی همراه با موزیک تلاوت شد. پخش این آثار کمک مؤثری در شناسائی امر مبارک بوده است.

